

KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANABİLİM DALI

HAZIRLAYAN
Ozan EROY

TEKİRDAĞ BÖLGESİ ÇİNGENE MÜZİKLERİNDE KULLANILAN
EZGİ YAPILARININ İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŞMANI
Doç. Dr. Turan SAĞER

KIRIKKALE-2010

KİŞİSEL KABUL/ AÇIKLAMA

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım “Tekirdağ Bölgesi Çingene Müziklerinde Kullanılan Ezgi Yapılarının İncelenmesi” adlı çalışmamı, ilmi ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazdığımı ve faydalandığım eserlerin bibliyografyada gösterdiklerimden ibaret olduğunu, bunlara atıf yaparak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu şeref ve haysiyetimle doğrularım.

25.04.2010

Ozan EROY

T.C.
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Ozan EROY tarafından hazırlanan “Tekirdağ Bölgesi Çingene Müziklerinde Kullanılan Ezgi Yapılarının İncelenmesi” adlı tez çalışması jürimiz tarafından Müzik Anabilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak oybirliği/ oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Başkan

Prof. Dr. Salih AKKAŞ

Üye

Doç. Dr. Turan SAĞER
(Danışman)

Üye

Yrd. Doç. Hamit ÖNAL

ÖNSÖZ

Bu araştırma konusunun ortaya çıkarılması ve gerçekleştirilmesi süresince, yoğun çalışmaları arasında değerli zamanını ayırıp bana görüş ve fikirleriyle yol gösteren çok değerli danışmanım Doç. Dr. Turan SAĞER' e, tezin yazım aşamasında defalarca rahatsız ettiğim ve bu araştırma boyunca fikirleri, teknik bilgileri ve hoşgörülerıyla benden yardımlarını esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Öznur Öztosun ÇAYDERE ve Yrd. Doç. Hamit ÖNAL'a, nota yazımlarında bana yardımcı olan değerli arkadaşım müzik öğretmeni Zeka YILDIRIMGÖK' e teşekkürlerimi sunarım.

Ozan EROY

TEKİRDAĞ BÖLGESİ ÇİNGENE MÜZİKLERİNDE KULLANILAN EZGİ YAPILARININ İNCELENMESİ

ÖZET

Bu araştırmada, Tekirdağ Bölgesi Çingene müziklerinden oluşan on dört eser, Geleneksel Türk Sanat Müziği ses sistemi doğrultusunda ezgisel hareket, ses sahası, süre değerleri, frekans değerleri ve ezgi örnekleri bakımından incelenmiştir. Çalışmada ilk olarak her bir eserin ses saha sınırı belirlenmiştir. Eserlerin ses saha sınırları belirlendikten sonra eserlerde kullanılan perdelerin süre ve frekans değerleri istatistiksel analiz yöntemiyle hesaplanmiştır. Daha sonra her bir perdeden diğer perdeye yapılan ezgisel hareketlerin sayısal değerleri hesaplanıp, ortaya çıkan veriler şekillerle gösterilmiştir. Araştırma sonucunda, eserlerin makamsal dizilimini meydana getiren perdelerin toplam süre değerleri, makamsal özelliklerine göre eserlerdeki en fazla süre ve frekans değerine sahip olan perdeler, ezgisel hareketin en çok yapıldığı perdeler belirlenmiş olup araştırmayla ilgili öneriler geliştirilmiştir.

ANALYSIS OF MELODY STRUCTURES USED IN GIPSY MUSIC IN TEKİRDAĞ DISTRICT

ABSTRACT

In this study, fourteen songs composed of gipsy music in Tekirdağ district are analysed in terms of melodic movements, , sound interval, time, frequency values and melodic samples in line with the tune system of traditional Turkish art music. First, sound interval is determined in each piece of music. After determining sound interval, time and frequency values of the tunes are calculated with a method of statical analysis. Finally, numerical values of melodic movements from one fret to another are calculated, and the data obtained are displayed in diagrams. As a result of the research, (I) the total time of the frets composed the interval of the maqam of the songs;(II) the frets having the longest time and frequency values according to the properties of their maqam;(III) the frets mostly used in melodic movements,are determined, and related recommendations are given related to the study.

İÇİNDEKİLER

KİŞİSEL KABUL/ AÇIKLAMA.....	II
ONAY SAYFASI.....	III
ÖNSÖZ.....	IV
ÖZET.....	V
ABSTRACT.....	VI
İÇİNDEKİLER.....	VII
ŞEKİLLER VE ÇİZELGELER LİSTESİ.....	IX
BÖLÜM I.....	1
1.GİRİŞ.....	1
1.1.Çingenelerin Kökenleri.....	1
1.2.Batıya Göçler.....	2
1.3.Çingenelerin Anadolu ve Rumeli'ye gelişleri.....	3
1.4.Trakya Bölgesi Çingeneleri.....	4
1.5.Tekirdağ Bölgesi Çingenelerinde Sosyal Yapı.....	5
1.6.Tekirdağ Bölgesi Çingenelerinin İcra Ettiği Müzikler.....	6
1.7.Problem Durumu.....	6
1.7.1.Alt Problemler.....	7
1.8.Araştırmanın Amacı.....	7
1.9.Araştırmanın Önemi.....	7
1.10.Sayıtlılar.....	8
1.11.Sınırlılıklar.....	8
BÖLÜM II.....	9
2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	9
2.1.Doktora Tezleri.....	9
2.1.1. “Batı Türkiye Romanlarında Kültürel Kimlik, Profesyonel Müzisyenlik ve Müzikal Yaratıcılık” İsimli Çalışma.....	9
2.1.2. “Bilgisayar Destekli Analiz Yoluyla Geleneksel Türk Sanat Müziği Hicaz Taksimlerinde Kalıplaşmış Ezgilerin Araştırılması” İsimli Çalışma.....	9
2.2.Yüksek Lisans Tezleri.....	9
2.2.1. “İstanbul Çayırbaşı Bölgesinde Yaşayan Romanlar Üzerine Etnomüzikolojik Bir Alan Çalışması” İsimli Araştırma.....	9

2.2.2. “Okul Müziği Çerçevesinde Geleneksel Türk Sanat Müziği Makam Sistemi Üzerine Bir İnceleme” İsimli Çalışma.....	10
2.3. Kitap.....	10
2.3.1. “Türkiye’de Çingene Müziği, Batı Grubu Romanlarında Müzik Kültürü” İsimli Çalışma.....	10
BÖLÜM III.....	11
3.YÖNTEM.....	11
3.1.Araştırmanın Yöntemi ve Modeli.....	11
3.2.Evren	11
3.3.Örnekleme.....	11
3.4.Verilerin Toplanması.....	11
3.5. Verilerin Çözümlemesi.....	11
3.6. Verilerin Analizi.....	12
BÖLÜM IV.....	14
4.BULGULAR VE YORUM.....	14
4.1.Gül Ali	14
4.1.1. “Gül Ali” Adlı Eserin Perdelerinin Toplam Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi.....	15
4.1.2. “Gül Ali” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi.....	16
4.1.3. “Gül Ali” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi.....	16
4.2.Serbest Tulum.....	18
4.2.1.”Serbest Tulum” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi.....	19
4.2.2. “Serbest Tulum” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi.....	20
4.2.3. “Serbest Tulum” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi.....	20
4.3. Dört Beygir.....	24
4.3.1. “Dört Beygir” Adlı Eserin Perdelerinin Frekans ve Süre Değeri Bakımından Analizi.....	24
4.3.2. “Dört Beygir” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi.....	25
4.3.3. “Dört Beygir” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi.....	25
4.4. Sezen.....	28

4.4.1. “Sezen” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi.....	28
4.4.2. “Sezen” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi.....	29
4.4.3. “Sezen” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi.....	29
4.5. Soma Gaydası.....	32
4.5.1. “Soma Gaydası” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi.....	32
4.5.2. “Soma Gaydası” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi.....	33
4.5.3. “Soma Gaydası” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi.....	33
4.6. Elma Attım Denize.....	36
4.6.1. “Elma Attım Denize” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi.....	36
4.6.2. “Elma Attım Denize” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi.....	37
4.6.3. “Elma Attım Denize” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi.....	37
4.7. Tepecikli.....	40
4.7.1. “Tepecikli” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi.....	40
4.7.2. “Tepecikli” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi.....	41
4.7.3. “Tepecikli” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi.....	42
4.8. İlede Roman Olsun.....	44
4.8.1. “İlede Roman Olsun” Adlı Eserin Perdelerinin Ses ve Frekans Değeri Bakımından Analizi”.....	45
4.8.2. “İlede Roman Olsun” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi.....	45
4.8.3. “İlede Roman Olsun” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi.....	46
4.9. Biber Ektim Tarlaya.....	48
4.9.1. “Biber Ektim Tarlaya” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi.....	48
4.9.2. “Biber Ektim Tarlaya” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi.....	49

4.9.3. “Biber Ektim Tarlaya” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi.....	49
4.10.Hamamcı Teyze.....	53
4.10.1. “Hamamcı Teyze” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi.....	53
4.10.2. “Hamamcı Teyze” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi.....	54
4.11. Serpil.....	57
4.11.1. “Serpil” Adlı Eserin Perdelerinin Frekans ve Süre Değeri Bakımından Analizi.....	58
4.11.2. “Serpil” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi.....	59
4.11.3. “Serpil” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi.....	59
4.12. Pancar Havası.....	63
4.12.1. “Pancar Havası” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi.....	64
4.12.2. “Pancar Havası” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi.....	65
4.12.3. “Pancar Havası” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi.....	65
4.13.Soma Karşılması.....	68
4.13.1. “Soma Karşılması” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi.....	69
4.13.2. “Soma Karşılması” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi.....	70
4.13.3. “Soma Karşılması” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi.....	70
4.14.Abe Dana.....	74
4.14.1. “Abe Dana” Adlı Eserin Perdelerinin Ses ve Frekans Değeri Bakımından Analizi.....	74
4.14.2. “Abe Dana” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi.....	75
4.14.3. “Abe Dana” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi.....	75
BÖLÜM V.....	79
5.SONUÇ ve ÖNERİLER.....	79
5.1.Sonuçlar.....	79

5.2.Öneriler.....	80
KAYNAKÇA.....	82
EK.....	84
ÖZGEÇMİŞ.....	84

ŞEKİLLER ve ÇİZELGELER LİSTESİ

Tablo 1. Çingenerin dünyadaki değişik ülkelere göre nüfus dağılımı.....	1
Şekil 1.1. Hicaz makamında yazılmış “Gül Ali” adlı eserin ses sahası.....	14
Çizelge 1.1. “Gül Ali” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri.....	14
Şekil 1.2. Karcığar makamında yazılmış “Serbest Tulum” adlı eserin ses sahası.....	18
Çizelge 1.2. “Serbest Tulum” adlı eserin perde frekans değerleri.....	18
Şekil 1.3. Saba makamında yazılmış “Dört Beygir” adlı eserin ses sahası.....	22
Çizelge 1.3. “Dört Beygir” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri.....	23
Şekil 1.4. Kürdi makamında yazılmış “Sezen” adlı eserin ses sahası.....	25
Çizelge 1.4. “Sezen” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri.....	26
Şekil 1.5. Uşşak makamında yazılmış “Soma Gaydası” adlı eserin ses sahası.....	29
Çizelge 1.5. “Soma Gaydası” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri.....	30
Şekil 1.6. Kürdi makamında yazılmış “Elma Attım Denize” adlı eserin ses sahası.....	32
Çizelge 1.6. “Elma Attım Denize” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri.....	33
Şekil 1.7. Kürdi makamında yazılmış “Tepecikli” adlı eserin ses sahası.....	35
Çizelge 1.7. “Tepecikli” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri.....	36
Şekil 1.8. Hicaz makamında yazılmış “İlede Roman Olsun” adlı eserin ses sahası.....	40
Çizelge 1.8. “İlede Roman Olsun” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri.....	40
Şekil 1.9. Kürdi makamında yazılmış “Biber Ektim Tarlaya” adlı eserin ses sahası.....	43
Çizelge 1.9. “Biber Ektim Tarlaya” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri.....	44
Şekil 1.10. Hüzzam Benzeri “Hamamcı Teyze” adlı eserin ses sahası.....	47
Çizelge 1.10. “Hamamcı Teyze” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri.....	48
Şekil 1.11. Kürdi makamında yazılmış “Serpil” adlı eserin ses sahası.....	52
Çizelge 1.11. “Serpil” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri.....	52
Şekil 1.12. Hüseyini makamında yazılmış “Pancar Havası” adlı eserin ses sahası.....	57
Çizelge 1.12. “Pancar Havası” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri.....	57
Şekil 1.13. Hicaz makamında yazılmış “Soma Karşılması” adlı eserin ses sahası.....	62
Çizelge 1.13. “Soma Karşılması” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri.....	63
Şekil 1.14. Karcığar makamında yazılmış “Abe Dana” adlı eserin ses sahası.....	67
Çizelge 1.14. “Abe Dana” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri.....	68

BÖLÜM I

1.GİRİŞ

Tarih boyunca sürekli göçebe olarak yaşamış Çingenerler, her ülkede farklı isimlerle anılırlar. İngilizce’ de “Gipsy”, Rumca’ da “Gyphos”, İtalyanca’ da “Zingari”, Romence’de “Tigani”, Kafkaslar’ da “Basa”, Suriye’de “Dom” kullanılan Çingene isimlerinden bazılarıdır(Sager, 2004, s. 1).

Çingenerler dillerinde kendilerine “Romani” derler. “İnsan”, “adam” anlamı taşımakta olan kelime, Sanskrit’çe Domba sözcüğünden türetilmiştir. (Berger, 2000, s. 9).

Kelime anlamı olarak ise Çingene, ” Kökleri Kuzey Hindistan’a dayalı, Sanskrit’e yakın dil konuşan insanlar” olarak tanımlanmaktadır(Sağır, 2004, s. 1).

Bir başka tanımda ise, “Çingene, Asya içlerinden başlayarak Kafkaslarda, Ortadoğu’da, Avrupa’da Kuzey Afrika’da ve Amerika’da yaşayan bir topluluğun Türkiye’deki genel adıdır.” şeklinde ifade edilir(Duygulu, 2006, s. 12).

1.1.Çingenerin Kökenleri

“Çingenerin anavatanları ve ilk geldikleri yer konusunda çeşitli görüşler ileri sürülmektedir. Ancak, bu insanların Hint asıllı olup anavatanlarının Kuzey-Batı Hindistan olduklarıyla ilgili pek çok kanıt mevcuttur. Hindistan, geçmişte olduğu gibi günümüzde de farklı kültürlerin ve ulusların birlikte yaşadığı çok kültürlü ve çok kimlikli “mozaik” bir toplumsal yapı olma özelliğini korumaktadır. Toplumsal yapıda genellikle “demirci göçebeler” olarak bilinen Çingenerin önemli bir çoğunluğu, Hindistan’ın Rajasthan Eyaletinde yaşamaktadır. Bu insanların, sosyo-ekonomik durumları genelde iyidir. Bunların çalışma alanları arasında, genel olarak demircilik mesleği ilk sırayı almaktadır”(Arayıcı, 2008, s. 25).

Bercovici’ye (1928, s.10) göre; dilbilimcilerin çalışmaları sonucunda Hindistan’ın kuzeybatısında ki bölgede yaşayan insanların konuştuğu dille, Çingenerin konuştuğu dil, gramer yapısı ve lehçe bakımından benzerlikler

göstermektedir. Ayrıca Çingenerin İndus Nehri yakınında yaşayan “Jat” kabilesi ile akraba olduğunu, günümüzde de Jatlar’la Çingenerin konuştuğu dilin birbirine çok yakın olduğunu ve bu ortak dilin değişikliklere rağmen, Sanskritçe’ye benzediğini belirtmiştir.

Yukarıdaki görüşlerin aksine Melih Duygulu, “Türkiye’de Çingene Müziği” adlı kitabında (2006, s. 14); Çingenerin Hindistan kökenli olduklarına dair savunulan görüşlerin dilbilimcilerin yapmış olduğu çalışmalara dayanılarak ortaya konduğu fakat o döneme ait hiç bir kesin belgenin bulunmadığını çalışmasında belirtmiştir.

1.2.Batıya Göçler

Çingenerin Hindistan’dan ayrılışı konusunda kesin tarihler verilememektedir. Bu konuyla ilgili sadece belirsiz tahminlerde bulunulabilmektedir. Günümüzde bilinen en eski kayıt Firdevsi’nin “Şehname”(m.s.1000) adlı eseridir. Eserde Çingenerlere çok benzeyen bir kavim olan Luriler’den bahsedilir. Luriler, 4.yüzyılda 12.000 kişiyle Hindistan’ı terk etmiştir(Berger, 2000, s. 10).

“Anavatanları olan Kuzey Hindistan’ın İndus ve Penjab ovalarında yaşayan Çingenerin önemli bir çoğunluğunun “göçebe” gruplar halinde yaşadıkları bilinmektedir. Çingenerler, anavatanlarını 9. ve 10. yüzyılda terk ettikten sonra İran üzerinden bir kısmı Kafkasya, Rusya, Sibiryaya, ve Kuzey Avrupa ülkelerine; bir kısmı Güneydoğu Anadolu üzerinden Suriye, Mısır ve Kuzey Afrika ülkelerine; bir kısmı ise Anadolu üzerinden Balkan ve Avrupa ülkelerine göçebe topluluklar halinde göç etmişlerdi. Çingenerler özellikle 15. yüzyılda özellikle Balkanlara ve Avrupa ülkelerine göçebe gruplar şeklinde gelmiştir. Ancak, bu olgu bunların göçebe topluluklar olduklarını göstermez. Bilindiği gibi, daha sonraki süreçte yerleştikleri ülkelerin siyasi yöneticilerinin baskısı sonunda, önemli bir kesimi “yerleşik düzene geçmek zorunda kalmıştır”(Arayıcı, 2008, s. 28,29).

Son Çingene göçleri ise, XIX. Yüzyıl sonları ve XX. Yüzyıl başlarında Avrupa’dan Amerika’ya olmuştur. Bugün dünyada 12 milyonun üzerinde Çingene nüfusunun olduğu tahmin edilmektedir(Sağır, 2004, s. 2).

Aşağıdaki tabloda, Çingelerin ülkelere göre dağılmış nüfusu görülmektedir.

ÜLKE	NUFUS
Almanya	55-65.000
Arnavutluk	80.000
Avusturya	8-10.000
Belçika	12-15.000
Beyaz Rusya ve Ukrayna	530.000
Bulgaristan	300-800.000
Çek Cumhuriyeti ve Slovakya	300-400.000
Danimarka	1.000-1.500
Fransa	220-300.000
Hollanda	30-38.000
İngiltere	80-110.000
İrlanda	20-25.000
İspanya	350-450.000
İsveç	6-10.000
İsviçre	12-15.000
İtalya	60-90.000
Lüksemburg	200-400
Macaristan	400-600.000
Noirveç	250-500
Polonya	30.000
Romanya	500-800.000
Türkiye	530.000
Yugoslavya	700-900.000

(Sağer, 2004, s.3)

Tablo 1: Çingelerin dünyadaki değişik ülkelere göre nüfus dağılımı

1.3.Çingelerin Anadolu ve Rumeli'ye gelişleri

Anadolu toprakları üzerinde ilk Çingene topluluğuna Bizans kaynaklarında rastlanır. 835 yılında Kilikya' da bulunan Anavarza kentinde bir Çingene grubunun varlığı tespit edilmiştir(Duygulu, 2006, s. 19).

Bir başka kaynak ise, Selçukluların Malazgirt Savaşı'nın ardından Anadolu topraklarına girmesiyle birlikte Çingelerin Anadolu'ya geldiğini, bu bölge üzerinden de Balkanlara ve Avrupa'ya yayıldığını belirtir(Fraser, 2003, s. 45).

11 ve 12. yüzyıl Bizans belgelerinde ise imparator IX. Konstantinos Mohomas tarafından İstanbul'a getirilen Çingener, soyluların katıldığı av partilerinde yaralanan vahşi hayvanları öldürmekle görevlendirilmişlerdi. Bizans kaynaklarında bu tür bilgiler olmakla birlikte daha sonra bölgeye egemen olan Osmanlı arşivlerinde de Çingener ile ilgili pek çok belge bulunmaktadır. Çingenerin nüfus, meslek durumu, sosyal statü ve

yerleşke durumlarını anlatan bu belgelerin çoğu Başbakanlık Osmanlı Arşivlerinde bulunmaktadır(Duygulu, 2006, s. 19,20).

Rumeli Çingenelerine ait Osmanlı kayıtlarında ise Müslüman ve Hıristiyan Çingenelerden ayrıntılı olarak bahsedilmektedir. Kayıtlardan yola çıkılarak Osmanlıların Balkanları fetihleriyle birlikte buraya getirilen Yörük ve Türkmenlerle birlikte bir grup Çingenenin de bu bölgeye yerleştirilmiş olabileceği ihtimalinde durulur(Yükselsin, 2000, s. 34).

1.4.Trakya Bölgesi Çingeneleri

Batı bölgesinde yaşayan Çingeneler kendilerini “Muhacir”, “Dağlı” ve “Yerli” olarak adlandırır. Bu terimler farklı kökenleri yansıtmaktadır. “Muhacir” terimi, Balkan Savaşları ve Mübadele döneminde Yunanistan ve Bulgaristan’dan göçen Çingene grupları tanımlar. “Dağlı”, Osmanlı-Rus savaşında sadece Bulgaristan’dan(Deliorman) göçen Çingeneleri tanımlar. “Yerli” ise Rumeli ya da Balkan kökenli olmayan gruplardır(Yükselsin, 2000, s. 40).

Yükselsin’e göre (2000, s. 41), Yerli olarak adlandırılan Çingenelerin, Osmanlı döneminde bölgeye gelen gruplar olduğu, Muhacir ve Dağlı Çingenelerin ise, Osmanlı’nın Balkanlar’da topraklarını kaybetmeye başlamasından, Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşuna kadar olan süreçte bölgeye gelen gruplar olduğudur. Bu göçleri sıralayacak olursak; 93 Harbi olarak bilinen Osmanlı-Rus Savaşı(1878-1878), Balkan Savaşı(1912-1913), son olarak ta Lozan’da(30 ocak 1923) imzalan mübadele antlaşmasıdır.

Buna ek olarak Duygulu (2006, s. 21), Mübadele döneminde yapılan göçlerin dışında daha eski dönemlere ait göç hareketlerinin sözlü kültüre dayalı olduğunu, bu söylemlerin kısmen doğru olmakla birlikte tamamının gerçeği yansıtmadığını, buna sebep olarak müzisyen Çingenelerin kendilerini diğer Çingene gruplardan ayrı tutmak için bu göç hikayelerini anlattıklarını belirtir.

1.5. Tekirdağ Bölgesi Çingenerinde Sosyal Yapı

Tekirdağ bölgesinde Çingenerler yerleşik düzende yaşamaktadırlar. Yerli halkla iç içe yaşamazlar. Belirli bölgelerde yoğunlaşmışlardır. Yerleşke olarak, merkezde Aydoğdu, Tatalla ve Çiftlikönü Mahalleri, Çorlu'da Kore Mahallesi, Malkara'da Erenler Mahallesi, Şarköy'de Camikebir Mahallesi, Çerkezköy'de Kore Mahallesi, Saray'da Çalay Mahallesi, Hayrabolu'da Aydınlikevler ve Kahya Mahalleri çingenerin ikamet ettikleri bölgelerdir.

Meslek olarak müzisyenlik, pazarcılık, sepetçilik, boyacılık, kalaycılık, bohçacılık yapmaktadırlar. Bu meslek gruplarından en fazla dikkat çeken müzisyenliktir. Bölgenin hemen hemen bütün düğünlerinde müzisyen Çingenerler çalmaktadır. Geçimlerini bu işten sağlayan Çingene sayısı diğer meslek gruplarında çalışan Çingenerlerden çok daha fazladır. Diğer çingenerler ise, düzenli bir işte çalışmadıkları için ekonomik sıkıntı çekmektedirler.

Gündelik yaşantıları, bölge Çingenerinin genelinde aynıdır. Gelecek kaygısından uzak, bağımız ve günlük yaşarlar. Müzik, yaşamlarının vazgeçilmez bir parçasıdır. Hemen hemen her evden bir enstrüman sesi gelir.

Yaşadıkları sıkıntıların en başında toplum tarafından aşağı görülme ve ayrımcılık gelmektedir. Yaşamın her alanında ikinci sınıf insan muamelesi gördükleri yadsınamaz bir gerçektir. Buna sebep olarak sosyal yaşantılarını ve toplumun ön yargısını gösterebiliriz. Yaşadıkları problemlere ek olarak, çoğunun sosyal güvencesi yoktur. Buna rağmen bir kısmı, Valiliğin ve Kaymakamlıkların verdiği yeşil kartlarla sağlık hizmetlerinden faydalanabilmektedir.

Eğitim durumları çoğunun ilkokul veya ortaokul terktir. Çingene çocukların çoğu okula devamsızdır. Ailelerin ilgisizliği bu konuda ana etkindir. Bunun yanında, son zamanlarda Güzel Sanatlar Liselerinden ve Konservatuarlardan mezun olmuş Tekirdağlı genç müzisyen Çingenerler de bulunmaktadır.

1.6.Tekirdağ Bölgesi Çingenerinin İcra Ettiği Müzikler

Çingenerin müzik kültürüyle, yaşadıkları çevrenin müzik kültürü arasında yakın bir ilişki vardır. Bu bağlamda çingenerin en büyük özelliği, yaşadıkları bölgenin müzikal karakterine hemen uyum sağlayarak kendi müzikal anlayışlarını bölge müziğiyle kaynaştırabilmeleridir. Bunun dışında, yöresel olmayan müzikleri de aynı şekilde kendi müzikal kültürleriyle bağdaştırırlar(Duygulu, 2006, s. 36).

Müziyen Çingener, bölgede geçimlerini sadece bu işten sağladıkları için birçok müzik türünü icra etmektedirler. Ağırlıklı olarak Roman Havaları, Rumeli ve Trakya Türküleri, Arabesk ve Türk Sanat Müziği eserleri, repertuarlarında bulundukları türlerdendir. Roman Havaları, Çingenerin kendilerine ait olan, 9/8lik ritim yapısında, kendi düğünlerinde ve bölge halkının düğünlerinde icra ettikleri eserlerdir. Rumeli ve Trakya Türküleri, bölgenin folklorik yapısını gösteren eserlerdir. Bu eserleri Çingene müzisyenlerin dışında icra eden sayısının az olmasından dolayı, hem icracı, hem de aktaran konumundadırlar. Geriye kalan müzik türlerini ise eğlence mekanlarında icra etmektedirler.

Tekirdağlı Çingene müzisyenler yöre halkının düğünlerinde “ince çalgı” olarak bilinen, klarnet, davul, cümbüş, darbuka ve kemandan oluşturdukları gruplarla müziklerini icra ederler. İnce çalgı grupları asgari olarak klarnet, davul ve cümbüşten oluşur. Kendi düğünlerinde ise bu enstrümanlara ek olarak org ve kanunu da orkestralarında kullanmaktadırlar.

1.7.Problem Durumu

Bu araştırmada, Tekirdağ Bölgesi Çingene müziklerinden oluşan on dört eser üzerinde istatistiksel analizler yapılmıştır.

Yapılan araştırmada belirlenen eserlerin Tekirdağ Bölgesi Çingenerinin müzikal kültürünü yansıtacak yeterlilikte olduğu düşünülmektedir.

Çalışmada, Tekirdağ Bölgesi Çingene müziklerinin birbirleriyle olan yapısal benzerlikleri ve özellikleri araştırılmaktadır.

Bu çerçevede araştırmanın problem cümlesi, “Tekirdağ Bölgesi Çingenerinin müziklerinin ezgisel yapı özellikleri nelerdir?” olarak tespit edilmiştir.

Problem cümlesinin çözümüne yardımcı olacak alt problemler aşağıda belirtilmiştir.

1.7.1.Alt Problemler

1. Eserlerin ses saha sınırı nedir?
2. Eserlerde çok kullanılan ve birbirleriyle benzer ezgi kalıpları var mıdır?
3. Eserlerde kullanılan perdelerin ses frekans ve süre değeri yüzdeleri nedir?
4. Bir perdeden diğer perdeye yapılan ezgisel hareketin yüzdesele değeri nedir?

1.8.Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, çalışma için tespit edilmiş çingene müziklerinin, ezgisel yapılarının istatistiksel veriler ışığında incelenerek, eserlerin ezgisel özelliklerinin belirlenmesini ve bunun sonucunda Çingene müziğinin yapı taşlarının ortaya konmasını amaçlamaktadır.

1.9.Araştırmanın Önemi

Bu çalışmanın, ortaya konulan istatistiksel değerler doğrultusunda, bu alanda çalışan icracılar, araştırmacılar ve öğrenciler için faydalı olacağı düşünülmektedir. İrcacıların, bu çalışmada belirlenen kişisel üsluba ait ezgisel benzerlikleri kendi icralarına aktararak veya bunlardan kaçınmak suretiyle, daha kaliteli icra yapabilecekleri düşünülmektedir. Bu araştırmada kullanılan yöntemlerin, farklı müzik tarzlarının incelenmesinde de kullanılması mümkündür. Çalışma, çingene müziğinin yapısını öğretir nitelikte olduğundan dolayı, bu alanda okuyan öğrenciler açısından da önem taşımaktadır.

1.10.Sayıtlar

Araştırmanın gerçekleştirilmesinde aşağıdaki sayıtlardan hareket edilmiştir.

1.Bu araştırma için izlenen yöntem, araştırmanın konusuna ve amacına uygun olacak niteliktedir.

2.Araştırma için ulaşılan kaynaklar ve elde edilen veriler yeterlidir.

3. Araştırmanın örneklemini oluşturan eserler araştırmanın evrenini temsil edebilir niteliktedir.

4.Seçilen araştırma yöntemi geçerli ve güvenilir bir yöntemdir.

1.11.Sınırlılıklar

Bu araştırma, Tekirdağ Bölgesi Çingenelerinin kendi müziklerinden oluşan, en çok icra ettikleri on dört eseri kapsamaktadır.

BÖLÜM II

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1.Doktora Tezleri

2.1.1. “Batı Türkiye Romanlarında Kültürel Kimlik, Profesyonel Müzisyenlik ve Müzikal Yaratıcılık” İsimli Çalışma

İbrahim Yavuz Yükselsin tarafından Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı olarak 2000 yılında hazırlanan “Batı Türkiye Romanlarında Kültürel Kimlik, Profesyonel Müzisyenlik ve Müzikal Yaratıcılık” isimli araştırmada, Türkiye’nin batısında yaşayan müzisyen çingenelerin kökenlerini, kültürel kimliklerini, müzikal özelliklerini ve icracılıklarını incelemiştir.

2.1.2. “Bilgisayar Destekli Analiz Yoluyla Geleneksel Türk Sanat Müziği Hicaz Taksimlerinde Kalıplaşmış Ezgilerin Araştırılması” İsimli Çalışma

Serhat Yener tarafından Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsüne bağlı olarak 2004 yılında hazırlanan “Bilgisayar Destekli Analiz Yoluyla Geleneksel Türk Sanat Müziği Hicaz Taksimlerinde Kalıplaşmış Ezgilerin Araştırılması” isimli çalışmada, Geleneksel Türk Sanat Müziğindeki Taksimler, İstatistiksel Analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir.

2.2.Yüksek Lisans Tezleri

2.2.1. “İstanbul Çayırbaşı Bölgesinde Yaşayan Romanlar Üzerine Etnomüzikolojik Bir Alan Çalışması” İsimli Araştırma

Engin Çelik tarafından İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne bağlı olarak 2009 yılında hazırlanan “İstanbul Çayırbaşı Bölgesinde Yaşayan Romanlar Üzerine Etnomüzikolojik Bir Alan Çalışması” isimli araştırmada, Çayırbaşı Çingenerinin kültürel özellikleri ile sözlü ve sözsüz olan, oyunlu ezgi örnekleri incelenmiştir.

2.2.2. “Okul Müziği Çerçevesinde Geleneksel Türk Sanat Müziği Makam Sistemi Üzerine Bir İnceleme” İsimli Çalışma

Turan Sağer tarafından Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsüne bağlı olarak 1998 yılında hazırlanan “Okul Müziği Çerçevesinde Geleneksel Türk Sanat Müziği Makam Sistemi Üzerine Bir İnceleme” isimli araştırmada, Geleneksel Türk Sanat Müziğindeki en çok bilinen 20 makamda 1000 eser, istatistiksel analiz yöntemiyle incelenmiştir.

2.3. Kitap

2.3.1. “Türkiye’de Çingene Müziği, Batı Grubu Romanlarında Müzik Kültürü” İsimli Çalışma

Melih Duygulu tarafından hazırlanan ve 2006 yılında Pan Yayıncılık tarafından yayımlanan “Türkiye’de Çingene Müziği, Batı Grubu Romanlarında Müzik Kültürü” isimli çalışmada, Türkiye’nin batısında yaşayan Çingenerinin Müzikal Kültürleri ele alınmıştır.

BÖLÜM III

3.YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yöntem ve modeli, evren ve örnekleme, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi ve analizinde kullanılan yöntem ve teknikler yer almakta ve açıklanmaktadır.

3.1.Araştırmanın Yöntemi ve Modeli

Araştırmada, yapılan ses kayıtları dinlenerek notaya alınmıştır. Elde edilen veriler, eserlerin ses sahası, ses frekans değerleri, ses süre değerleri, ezgi örnekleri ve ezgisel hareketleri bakımından analiz edilmiştir. Bu yüzden araştırma betimsel niteliktedir.

3.2.Evren

Araştırmanın evrenini; Tekirdağ Bölgesindeki Çingenerin icra ettikleri çingene müzikleri oluşturmaktadır.

3.3.Örneklem

Araştırmanın örneklemini; Tekirdağ Çingenerinin kendi kültürlerine ait on dört eser oluşturmaktadır.

3.4.Verilerin Toplanması

Tekirdağ Bölgesi Klarnet icracılarından Yaşar Demirdelen ile bireysel görüşme yapılmıştır. Bu görüşmede Yaşar Demirdelen'in icra ettiği eserler teybe kaydedilmiştir.

3.5. Verilerin Çözümlenmesi

Yapılan kayıt içersinden seçilen farklı makamlardaki on dört eser, kayıtlarda olduğu şekliyle notaya aktarılmıştır. Notaya aktarılan eserler Türk Müziği perde sistemine göre transpoze edilmiştir. Notaya alınan eserler Finale 2003 programıyla bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Bilgisayar ortamına aktarılmış eserlerin ses saha

sınırları, perde frekans değerleri, perde süre değerleri, ezgi örnekleri ve ezgisel hareketleri analiz edilerek, istatistiksel verilerle değerlendirilmiştir.

3.6. Verilerin Analizi

Araştırmada, bilgisayar ortamına aktarılmış eserler, ses saha sınırları, perde frekans değerleri, perde süre değerleri, ezgi örnekleri ve ezgisel hareketleri istatistiksel analiz yöntemiyle değerlendirilerek, sayısal veriler ışığında yorumlanmıştır.

- **Perde frekans değerlerinin hesaplanması:**

Eserde ki her bir perde, tek tek toplanmıştır. Daha sonra her bir perdeye ait olan sayısal değerler toplanarak eserlerdeki perdelerin toplam sayı adedine ulaşılmıştır. Perdelerin toplam sayı adedinin 100'e bölümünden çıkan sonuç en küçük yüzdesel değeri göstermiştir. Her bir perdenin sayı adedi toplamı, %1'lik değerle çarpıldığında perdelerin frekans değerlerinin yüzdesel oranlarına ulaşılmıştır.

- **Perde süre değerlerinin hesaplanması:**

32'lik notaya 1 birim, 16'lık notaya 2 birim, 8'lik notaya 4 birim, 1'lik notaya 8 birim, 2'lik notaya 16 birim ve 1'lik notaya 32 birimlik değerler verilmiştir. Her bir perdeye ait farklı birimlerdeki süre değerleri toplanarak eserdeki perdelerinin toplam süre değerine ulaşılmıştır. Eserdeki toplam süre değerinin 100'e bölümünden çıkan sonuç en küçük yüzdesel değeri göstermiştir. Her bir perdenin toplam süre değerini gösteren sayısal değerler %1'lik değer ile çarpılarak, perdelerin süre değerlerinin yüzdesel oranlarına ulaşılmıştır.

- **Ezgi, Nağme ve Melodi Kavramlarının Farklı Kaynaklardaki Tanımları**

Ezgi: *“Türkçe bir sözlük olarak halk dilinde kullanılan, dolayısıyla Türk halk müziğinde yerine oturan bir kavramdır: “Ezgi tutmak”, “ezgilemek”, “ezgi yürüyüşü”, “bin ezgi, bin avaz”, “ağır ezgi, fıstıklı makam” ve benzerleri gibi...”*

“Uluslar arası sanat müziğinde “melodi terimi yerine Türkçe bir sözlük olan ezginin kullanılması içerik açısından ayrılık yaratmadığı için, ezgi terimi çağdaş sanat müziği çevrelerimizde de yaygınlaşmış, yerleşmiştir.” (Say, 2002, s. 191).

“Değişik yükseklikteki (frekanstaki) seslerin, bir anlam bütünlüğünü oluşturacak şekilde ve tek tek birbiri arasında sıralanmasıyla oluşan ses çizgisine ezgi denilir. Dolayısıyla ezginin en önemli özelliği bir anlam içermesidir. Buradan, ardarda gelen değişik yükseklikteki seslerden oluşmuş her ses çizgisinin, şayet bir anlam içermiyorsa, kesinlikle ezgi olmayacağı düşüncesine varırız.” (Akdoğu, 2003, s. 11).

Melodi: *“Müziği oluşturan üç temel öğeden biri. Ritim, melodi ve armoni, farklı nitelikler taşımaya karşın, birbirine bağımlı olarak çoksesli müzik eserlerinin özünü oluşturur. Bu nedenle melodi öteki öğelerden kopuk olarak düşünülemez. Melodinin niteliği şöyle özetlenebilir: Değişik yüksekliklerdeki ses perdelerinin belirli bir süre içinde art arda gelerek birbirine bağlanıp anlam kazanmasıyla oluşan dinamik ses çizgisi...” (Say, 2002, s. 340).*

Nağme: *“Aslında “ses” demektir. Türk Musikisi’nde ekseriya “motif” manasında kullanılmıştır. Bu şekilde, bir lahin parçasının teşekkülüne esas olan kısım demek olur. Seslerden nağme, nağmelerden cümle, cümlelerden hane, hanelerden müstakil musiki eseri inşa edilir...” (Öztuna, 2006, s. 93).*

“ Ses. Çoğulu nagamat. Küçük ezgi parçası. Geleneksel sanat müziğimizde genel olarak motif anlamında kullanılmış, bir eserin oluşmasını sağlayan “çekirdek melodi” şeklinde düşünülmüştür.” (Say, 2002, s. 372).

BÖLÜM IV

4.BULGULAR VE YORUM

4.1.Gül Ali

Gül Ali

The musical score for 'Gül Ali' is written in 3/8 time and consists of five staves. The key signature is one sharp (F#). The notation includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and several triplet markings (indicated by the number '3' below the notes). The piece concludes with a double bar line.

4.1.1. “Gül Ali” Adlı Eserin Perdelerinin Toplam Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi

Eserde kullanılan ses sahası, perdelerin frekans değerlerine göre aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 1.1. Hicaz makamında yazılmış “Gül Ali” adlı eserin ses sahası

Eserde kullanılan bu perdelerin toplam süre ve frekans değerleri aşağıdaki çizelgede görülmektedir.

Çizelge 1.1. Gül Ali adh eserin perde frekans ve süre değerleri

Perdeler	Frekans%	Süre%
Rast	1,51	0,84
Dügah	17,44	18,9
Dik Kürdi	22,71	18,9
Nim Hicaz	25,74	25,2
Neva	28,76	30,24
Hüseyni	3,79	5,88
Toplam	100	100

İstatistiğe göre Geleneksel Türk Müziği Kuramında Hicaz Makamının merkezleri olan Dügah (karar) ve Hüseyni(durak) perdeleri süre değeri bakımından Neva, Nim Hicaz ve Dik Kürdi perdelerinden daha az kullanılmışlardır.

4.1.2. “Gül Ali” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi

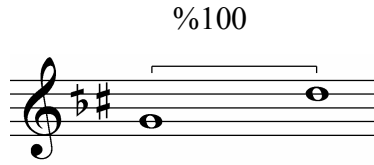

Yukarıda kullanılan ezgisel kalıp, yöre çingenelerinin hicaz makamında en çok kullandıkları ezgisel yürüyüşlere örnektir.

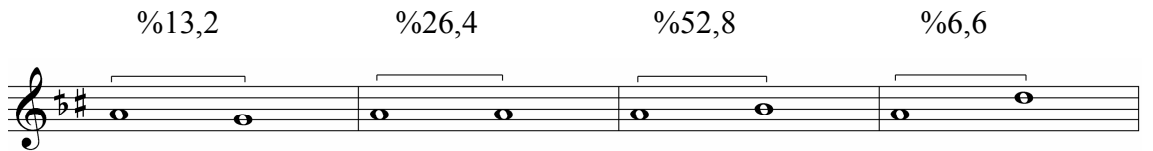
4.1.3. “Gül Ali” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi

Yapılan çalışma sonucunda her bir perdeden diğerine yapılan ezgisel hareketler aşağıda gösterilmiştir.

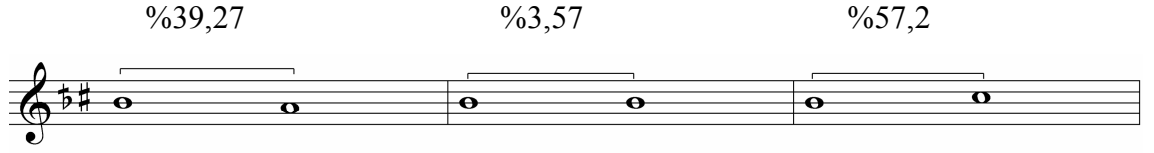
Rast: Makamın yedenidir. Parçada en az kullanılan perdedir. Bu perdeden sadece Neva perdesine ezgisel hareket mevcuttur.

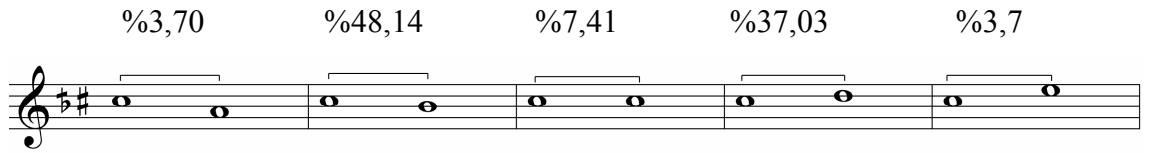
Dügah: Makamın durak perdesidir. Dört perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla hareket %52,8 oranla Dik Kürdi perdesine yapılmıştır.

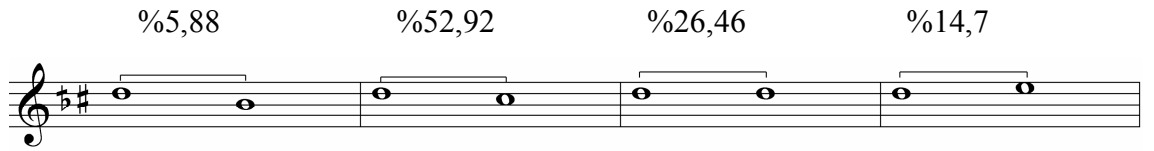
Dik Kürdi: Bu perdeden üç farklı perdeye ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir. En fazla hareket do diyez perdesine yapılmıştır.

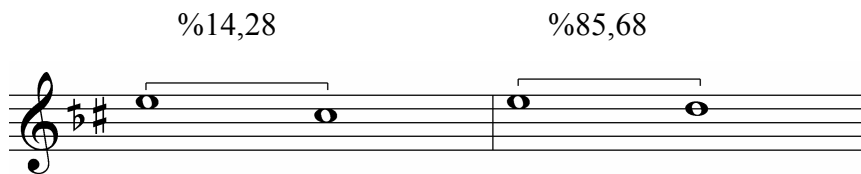
Nim Hicaz: Parçada en fazla ezgisel hareket gerçekleşen perdedir. En çok Dik Kürdi ve Neva perdelerine ezgisel hareket mevcuttur.

Neva: Bu perde Hicaz Makamı'nın güçlüsüdür. Dört perdeye ezgisel hareketi mevcuttur. En fazla hareket Nim Hicaz perdesine yapılmıştır.

Hüseyini: Makamın durak perdesidir. iki farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. Frekans değeri bakımından da en az kullanılan ikinci perdedir.

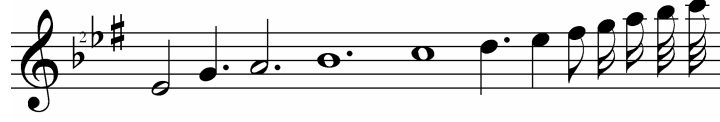
4.2.Serbest Tulum

Serbest Tulum

The musical score for "Serbest Tulum" is presented in a single system with eight staves. The music is written in treble clef with a 3/8 time signature. The key signature is one sharp (F#), and the piece begins with a common time signature (C) that changes to 3/8. The notation includes various rhythmic patterns such as eighth and sixteenth notes, often beamed together. There are several triplet markings (indicated by a '3' below the notes) and some chromatic passages. The piece concludes with a double bar line.

4.2.1.”Serbest Tulum” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi

Eserde kullanılan ses sahası, perdelerin frekans değerlerine göre aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 1.2. Karacığar Makamında yazılmış “Serbest Tulum” adlı eserin ses sahası

Eserde kullanılan bu perdelerin toplam frekans değerleri aşağıdaki çizelgede görülmektedir.

Çizelge 1.2.Serbest Tulum adlı eserin perde frekans değerleri

Perdeler	Frekans %	Süre%
Hüseyini Aşiran	10,08	8,32
Rast	3,36	2,6
Düğah	17,92	26,52
Segah	37,52	25,48
Çargah	24,64	18,2
Neva	5,60	3,38
Nim Hisar	4,48	2,34
Eviç	2,24	1,3
Gerdaniye	1,12	0,52
Muhayyer	1,12	0,52
Sümbüle	1,12	0,52
Tiz Nim Hicaz	0,56	0,26
Toplam	100	100

İstatistiğe göre Dügah, Segah ve Çargah perdeleri %80,08 oranla frekans değeri bakımından en çok kullanılan üç perdedir.

4.2.2. “Serbest Tulum” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi

Yukarıda ki ezgi örnekleri, Hüseyini, Uşşak ve Karcıgar makamlarında 9/8’lik usül yapısında ağır tempoda çalınan eserlerde ortak kullanılan ezgisel kalıplardandır.

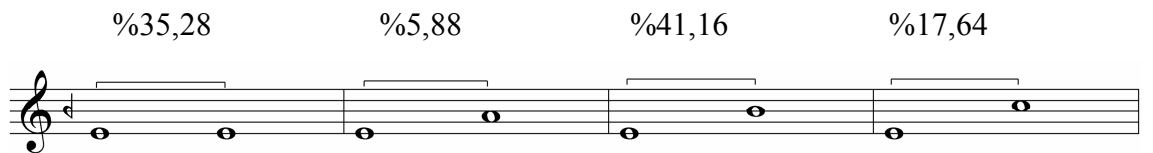

Yukarıdaki örnek, yöredeki Çingenelerin Karcıgar makamında en çok kullandıkları ezgisel yürüyüşlerdendir.

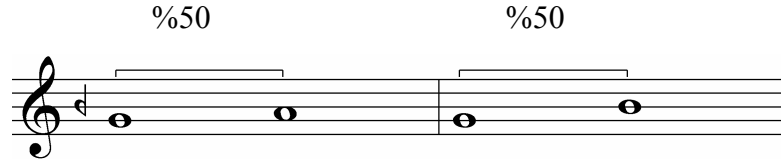
4.2.3. “Serbest Tulum” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi

Yapılan çalışma sonucunda her bir perdeden diğerine yapılan ezgisel hareketler aşağıda gösterilmiştir.

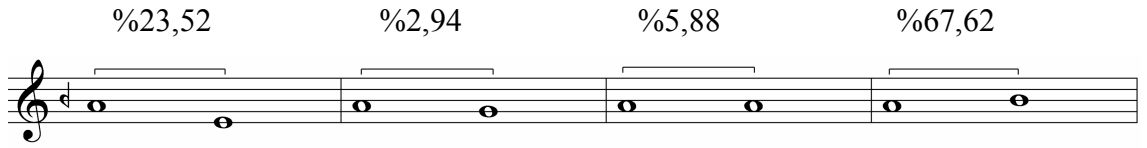
Hüseyini Aşiran: Makam dizisine ait bir perde değildir. Hüseyini Aşiran perdesinden dört perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla hareket Segah perdesine yapılmıştır.

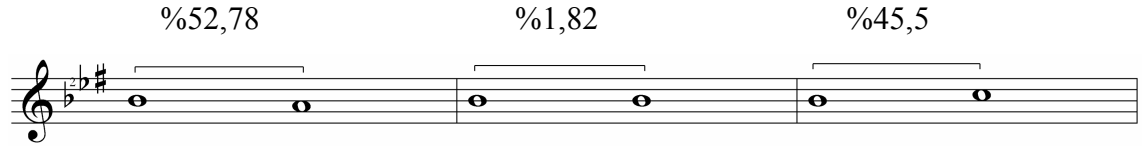
Rast: Makamın yedenidir. İki perdeye ezgisel hareket mevcuttur.

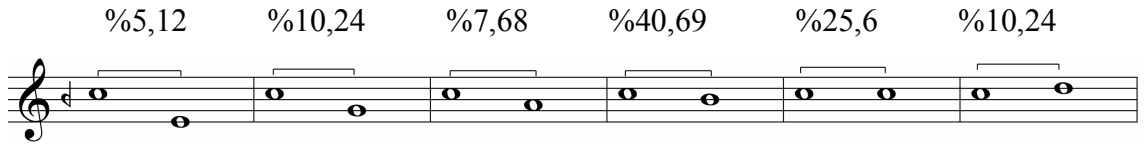
Dügah: Eserin durak perdesidir. Dört farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur.

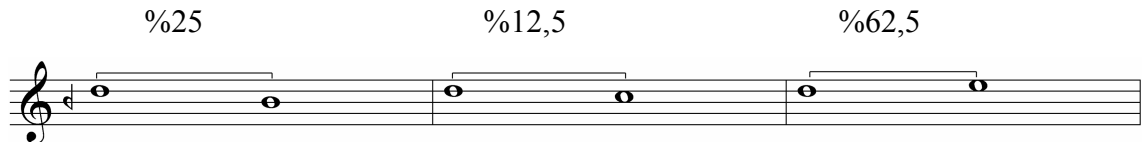
Segah: Bu perdeden üç farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla hareket gerçekleştirilen perde %52,78 oranla Dügah perdesidir.

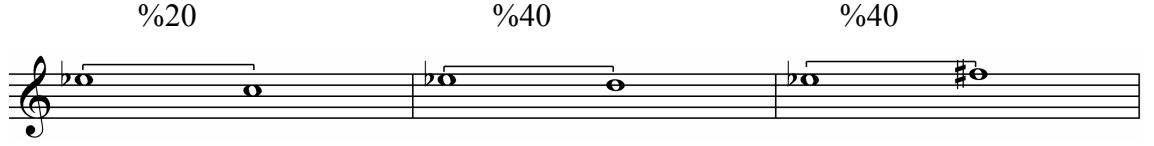
Çargah: Eserde en fazla ezgisel hareket gerçekleştirilen perdedir. Bu perdeden altı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla hareket Segah perdesine yapılmıştır.

Neva: Makamın güçlüsüdür. Üç farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla hareket Nim Hisar perdesine yapılmıştır.

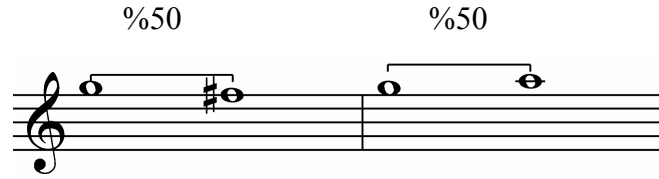
Nim Hisar: Bu perdeden üç farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla hareket Neva ve Eviç perdelerine gerçekleştirilmiştir.

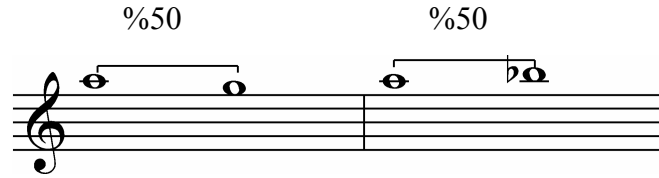
Eviç: Bu perdeden iki perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla hareket Hüseyini perdesine yapılmıştır.

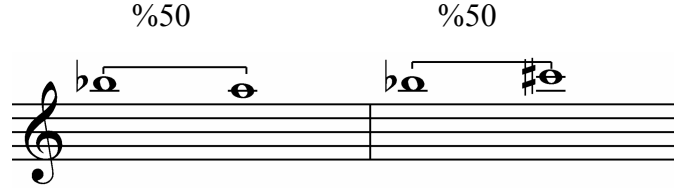
Gerdaniye: Bu perdeden iki perdeye ezgisel hareket vardır.

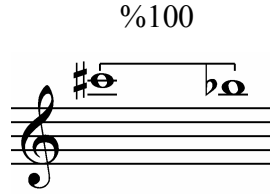
Muhayyer: Makamın dik durak perdesidir. Bu perdeden Gerdaniye ve Sümbüle perdelerine aynı oranda ezgisel hareket mevcuttur.

Sümbüle: Makam dizisine ait bir ses değildir. İki farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur.

Tiz Nim Hicaz: Bu perdeden sadece Sümbüle perdesine ezgisel hareket mevcuttur.

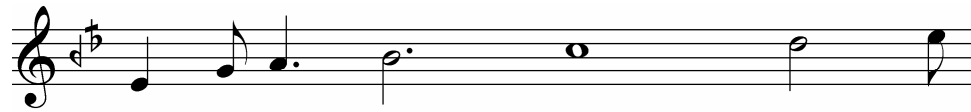
4.3. Dört Beygir

Dört Beygir

4.3.1. “Dört Beygir” Adlı Eserin Perdelerinin Frekans ve Süre Değeri Bakımından Analizi

Eserde kullanılan ses sahası, perdelerin frekans değerlerine göre aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 1.3. Saba Makamında yazılmış “Dört Beygir” adlı eserin ses sahası

Eserde kullanılan bu perdelerin toplam frekans ve süre değerleri aşağıdaki çizelgede görülmektedir.

Çizelge 1.3. “Dört Beygir” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri

Perdeler	Frekans %	Süre%
Hüseyini Aşiran	1,27	1,22
Rast	1.27	0,61
Dügah	15,24	18,91
Segah	25,4	18,91
Çargah	31,75	34,16
Hicaz	19,05	15,25
Hüseyini	6,35	10,37
Toplam	100	100

Çizelgede görüldüğü gibi eserde en fazla frekans değerine sahip olan perdeler Dügah, Segah, Çargah ve Hicaz perdeleridir. Bu seslerin toplam frekans değerleri toplamı %91,45’dir.

4.3.2. “Dört Beygir” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi

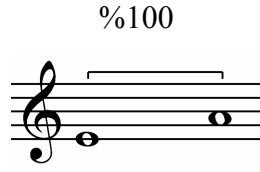

Yukarıda kullanılan ezgi örnekleri, yöre müziğinde Saba Makamında en çok kullanılan ezgisel kalıplardandır.

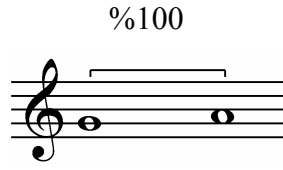
4.3.3. “Dört Beygir” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi

Yapılan çalışma sonucunda her bir perdeden diğerine yapılan ezgisel hareketler aşağıda gösterilmiştir.

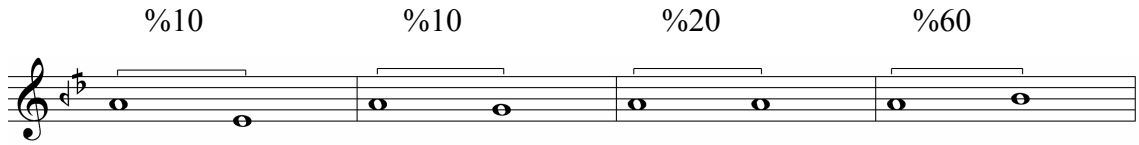
Hüseyini Aşiran: Bu perdeden sadece Düğah perdesine ezgisel hareket yapılmıştır.

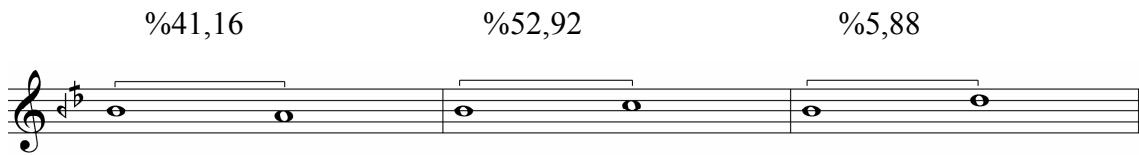
Rast: Makamı oluşturan dizinin yedenidir. Rast perdesinden sadece Düğah perdesine ezgisel hareket yapılmıştır.

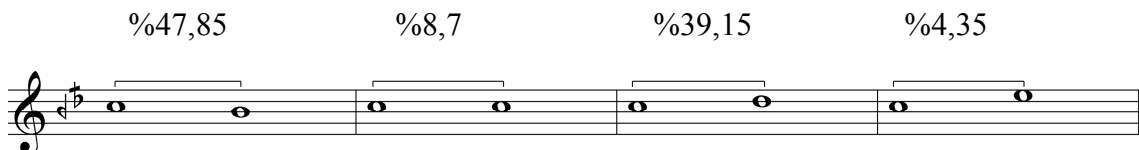
Düğah: Eserin makamının durak perdesidir. Bundan dolayı hemen hemen her perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel hareket Segah perdesine mevcuttur.

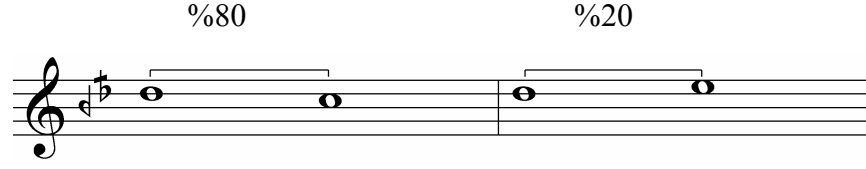
Segah: Bu perde üzerinden üç farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Çargah perdesine yapılmıştır.

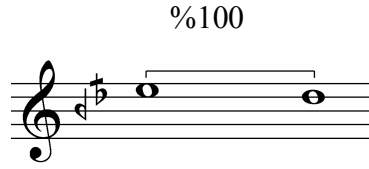
Çargah: Makamın güçlüsüdür. Bu perdeden dört farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel hareket Segah ve Hicaz perdelerine yapılmıştır.

Hicaz: Bu perdeden iki farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla hareket Çargah perdesine yapılmıştır.

Hüseyni: Bu perdeden sadece Hicaz perdesine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

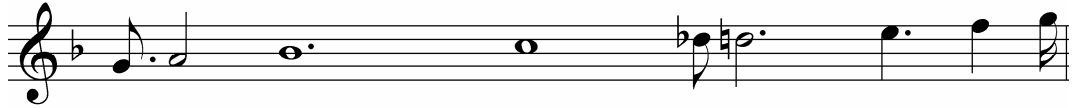
4.4. Sezen

Sezen

4.4.1. “Sezen” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi

Eserde kullanılan ses sahası, perdelerin frekans değerlerine göre aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 1.4. Kürdi Makamında yazılmış “Sezen” adlı eserin ses sahası

Eserde kullanılan bu perdelerin toplam frekans ve süre değerleri aşağıdaki çizelgede görülmektedir.

Çizelge 1.4. “Sezen” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri

Perdeler	Frekans %	Süre%
Rast	4,32	1,96
Dügah	15,12	13,23
Kürdi	21,6	17,15
Çargah	20,52	36,75
Nim Hicaz	2,16	1,96
Neva	18,36	15,19
Hüseyni	11,88	10,29
Acem	5,4	2,94
Gerdaniye	1,08	0,49
Toplam	100	100

Çizelgede görüldüğü üzere en fazla frekans ve süre değerine sahip olan perdeler, birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü perdeleridir. Bu perdeler makamın kürdi dörtlüsünü oluşturmaktadır.

4.4.2. “Sezen” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi

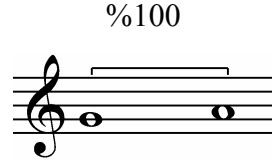

Yukarıdaki örnek, Kürdi makamında en çok kullanılan ezgi kalıplarındandır.

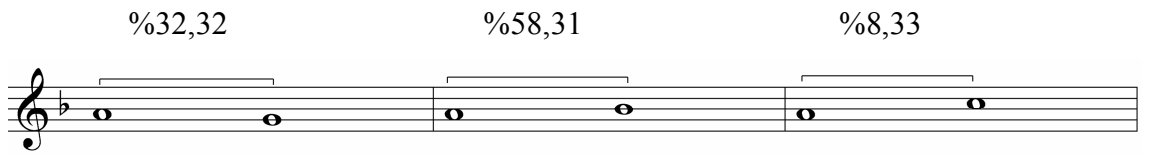
4.4.3. “Sezen” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi

Yapılan çalışma sonucunda her bir perdeden diğerine yapılan ezgisel hareketler aşağıda gösterilmiştir.

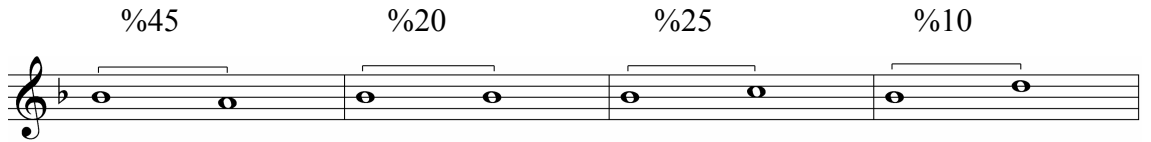
Rast: Makamın yedenidir. Bu perdeden sadece Dügah perdesine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

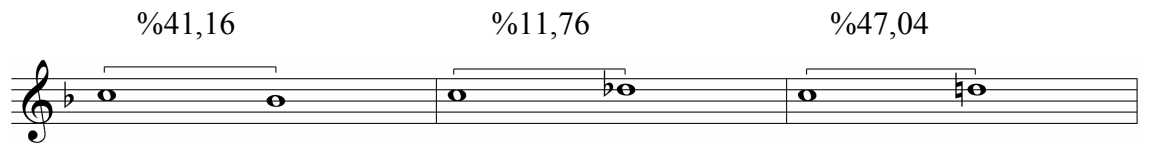
Dügah: Makamın karar perdesidir. Üç farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel hareket Kürdi perdesine gerçekleştirilmiştir.

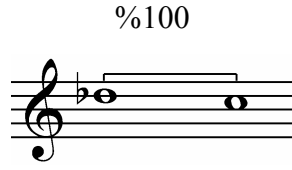
Kürdi: Bu perdeden dört farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel hareket, makamın karar perdesi olan Dügah perdesine gerçekleştirilmiştir.

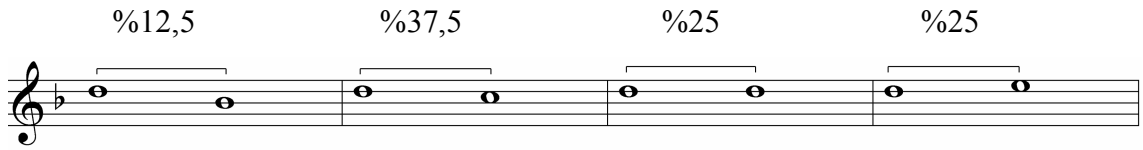
Çargah: Bu perdeden üç farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Neva perdesine mevcuttur.

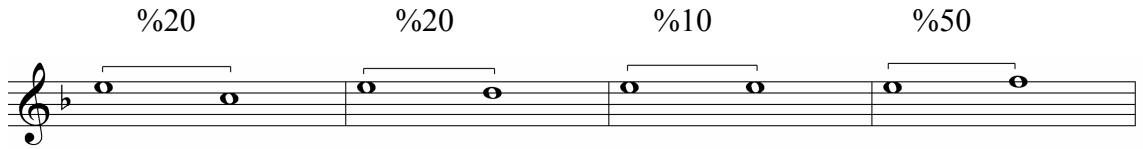
Nim Hicaz: Makam dizisine ait bir ses değildir. Bu perdeden sadece Çargah perdesine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

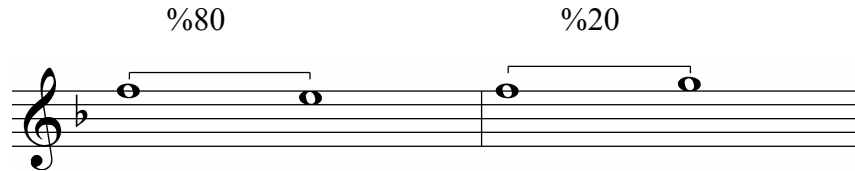
Neva: Makamın güçlüsüdür. Bu perdeden dört farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur.

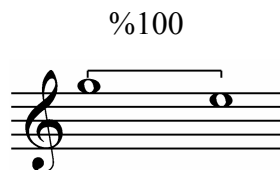
Hüseyni: Bu perdeden dört farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel hareket Acem perdesine gerçekleştirilmiştir.

Acem: Bu perdeden iki farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Hüseyini perdesine gerçekleştirilmiştir.

Gerdaniye: Bu perdeden sadece Hüseyini perdesine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

4.5. Soma Gaydası

Soma Gaydası

4.5.1. “Soma Gaydası” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi

Eserde kullanılan ses sahası, perdelerin frekans değerlerine göre aşağıda gösterilmiştir.

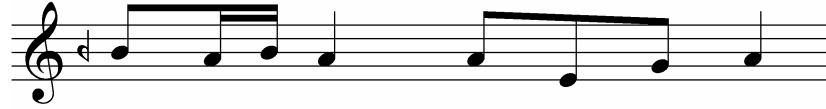
Şekil 1.5. Uşşak Makamında yazılmış “Soma Gaydası” adlı eserin ses sahası

Eserde kullanılan bu perdelerin toplam frekans değerleri aşağıdaki çizelgede görülmektedir.

Çizelge 1.5. Soma Gaydası adlı eserin perde frekans ve süre değerleri

Perdeler	Frekans %	Süre%
Yegah	0,91	1,02
Hüseyini Aşiran	1,82	2,04
Rast	5,46	5,1
Dügah	21,84	30,6
Segah	29,12	24,48
Çargah	26,39	23,46
Neva	14,56	13,77
Toplam	100	100

4.5.2. “Soma Gaydası” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi

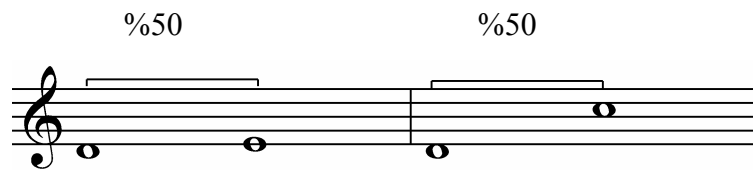

Yukarıdaki örnek, Uşşak, Karcıgar ve Hüseyini makamlarında en fazla kullanılan benzer yapıdaki ezgisel kalıplardandır.

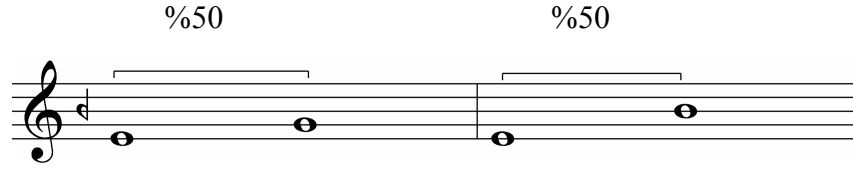
4.5.3. “Soma Gaydası” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi

Yapılan çalışma sonucunda her bir perdeden diğerine yapılan ezgisel hareketler aşağıda gösterilmiştir.

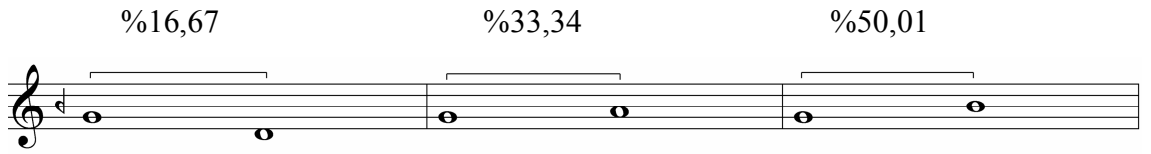
Yegah: Bu perdeden Hüseyini Aşiran ve Çargah perdelerine ezgisel hareket mevcuttur.

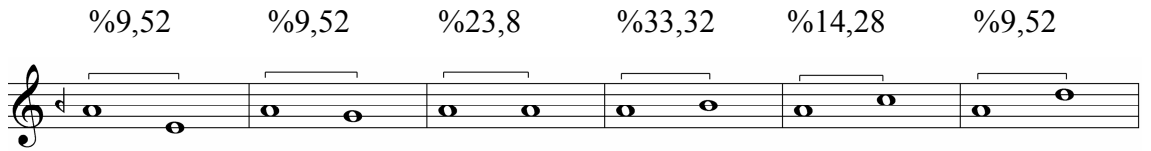
Hüseyini Aşiran: Bu perdeden Rast ve Segah perdelerine ezgisel hareket mevcuttur.

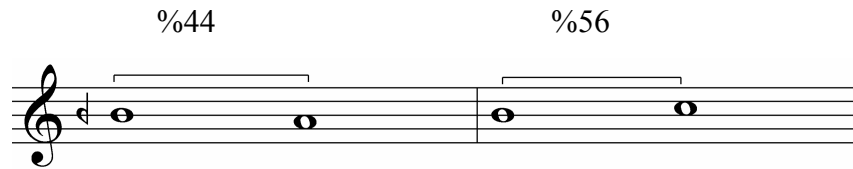
Rast: Makam dizisinin yenedidir. Bu perdeden Üç farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla yürüyüş %50,01 oranla Segah perdesine yapılmıştır.

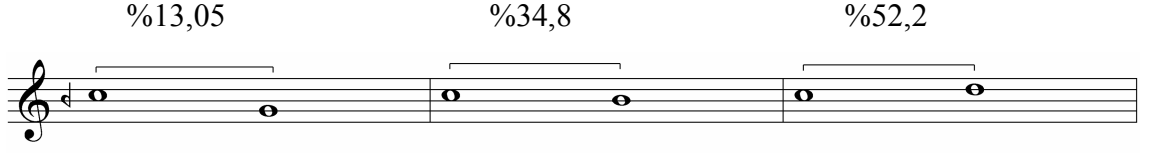
Düğah: Eserin durak perdesidir. Bu perdeden altı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla yürüyüş Segah perdesine yapılmıştır.

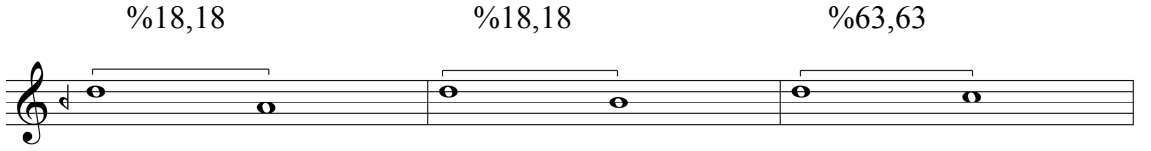
Segah: Bu perdeden iki perdeye ezgisel hareket yapılmıştır.

Çargah: Bu perdeden üç perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla yürüyüş makamın güçlüsü olan Neva perdesine yapılmıştır.

Neva: Bu perde makamın güçlüsüdür. Üç perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla yürüyüş Çargah perdesine yapılmıştır.

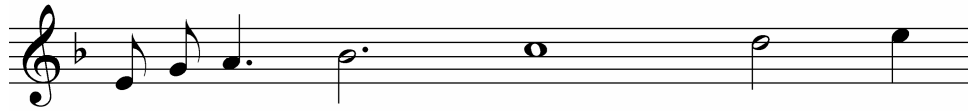
4.6. Elma Attım Denize

Elma Attım Denize

4.6.1. “Elma Attım Denize” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi

Eserde kullanılan ses sahası, perdelerin frekans değerlerine göre aşağıda gösterilmiştir

Şekil 1.6. Kürdi Makamında yazılmış “Elma Attım Denize” adlı eserin ses sahası

Eserde kullanılan bu perdelerin toplam frekans değerleri aşağıdaki çizelgede görülmektedir.

Çizelge 1.6. “Elma Attım Denize” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri

Perdeler	Frekans %	Süre%
Hüseyini Aşiran	2,12	1,84
Rast	2,12	1,84
Dügah	14,84	14,26
Kürdi	25,44	18,86
Çargah	29,68	33,58
Neva	20,14	23,46
Hüseyini	5,3	6,9
Toplam	100	100

Grafiğe göre Dügah, Kürdi, Çargah ve Neva perdeleri frekans değeri bakımından ez fazla kullanılan perdelerdir. Makamın yedeni olan Rast perdesi, Hüseyini Aşiran perdesi ile birlikte en az kullanılan perdedir.

4.6.2. “Elma Attım Denize” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi

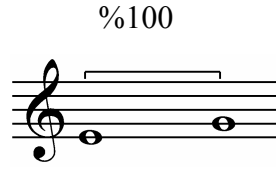

Yukarıdaki örnek, Kürdi makamında en çok kullanılan ezgi kalıplarındandır.

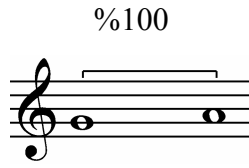
4.6.3. “Elma Attım Denize” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi

Yapılan çalışma sonucunda her bir perdeden diğerine yapılan ezgisel hareketler aşağıda gösterilmiştir.

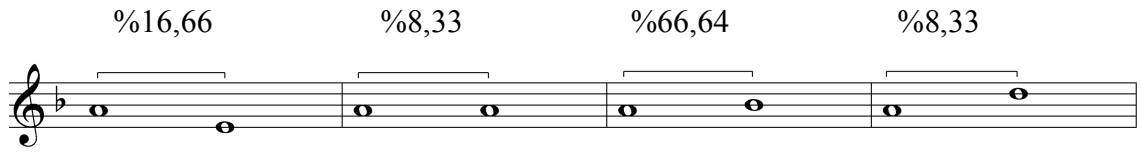
Hüseyini Aşiran: Bu perdeden sadece makamın yedeni olan Rast perdesine ezgisel hareket yapılmıştır.

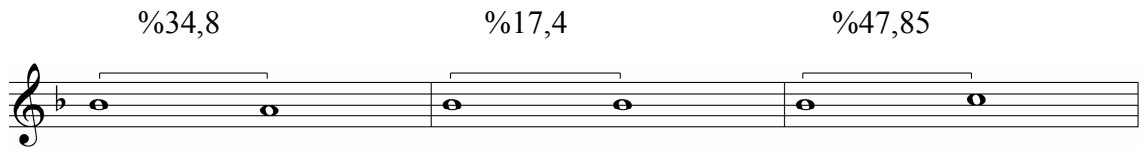
Rast: Makamda yeden sestir. Sadece Düğah perdesine ezgisel hareketi mevcuttur.

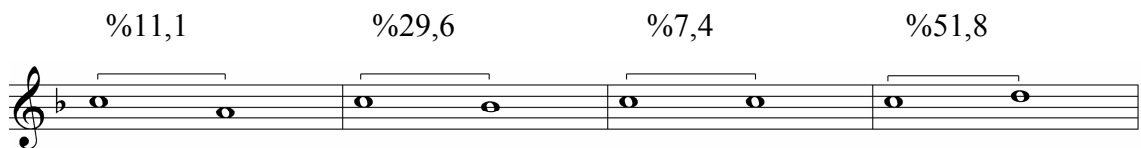
Düğah: Eserin karar perdesidir. Dört farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla yürüyüş %66,64 oranla Kürdi perdesine yapılmıştır.

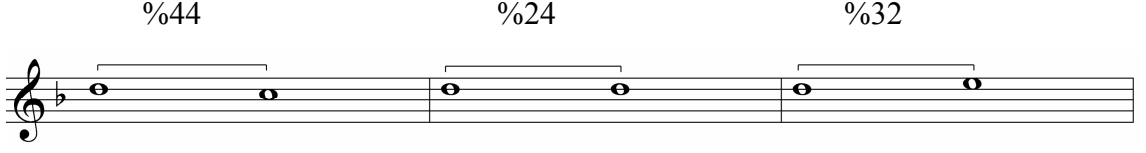
Kürdi: Bu perdeden üç farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Çargah perdesine yapılmıştır.

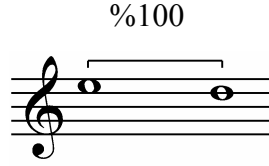
Çargah: Bu perdeden dört farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel hareket Neva perdesine gerçekleşmiştir.

Neva: Makamın güçlüsüdür. Üç farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel hareket Çargah perdesine gerçekleştirilmiştir.

Hüseyni: Sadece makamın güçlüsü olan Neva perdesine ezgisel hareket yapılmıştır.

4.7. Tepecikli

Tepecikli

4.7.1. “Tepecikli” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi

Eserde kullanılan ses sahası, perdelerin frekans değerlerine göre aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 1.7. Kürdi Makamında yazılmış “Tepecikli” adlı eserin ses sahası

Eserde kullanılan bu perdelerin toplam frekans ve süre değerleri aşağıdaki çizelgede görülmektedir.

Çizelge 1.7. Tepecikli adlı eserin ses frekans ve süre değerleri

Perdeler	Frekans%	Süre%
Rast	2,12	0,98
Dügah	10,6	7,60
Kürdi	15,9	15,19
Çargah	16,96	13,97
Nim Hicaz	7,42	7,35
Neva	16,96	15,19
Hüseyni	23,32	21,07
Acem	14,84	14,7
Gerdaniye	4,24	4,41
Toplam	100	100

İstatistiğe göre Geleneksel Türk Müziği Kuramında Kürdi Makamının merkezleri olan Dügah(durak) ve Neva(güçlü) perdeleri frekans değeri bakımından, Hüseyni ve Çargah perdelerinden daha az kullanılmışlardır.

4.7.2. “Tepecikli” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi

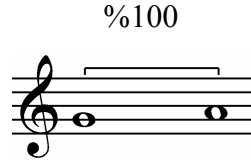

Yukarıdaki örneklerde, Kürdi Makamında, Kürdi perdesinin ağırlıklı olarak kullanıldığı ezgi kalıpları görülmektedir.

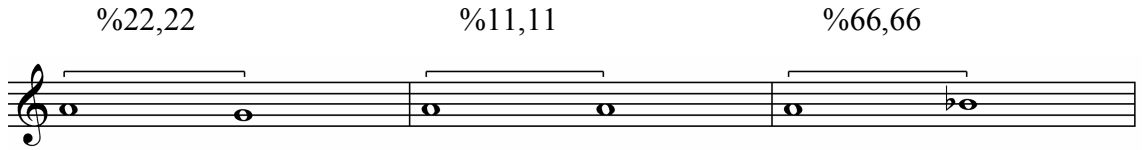
4.7.3. “Tepecikli” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi

Yapılan çalışma sonucunda her bir perdeden diğerine yapılan ezgisel hareketler aşağıda gösterilmiştir.

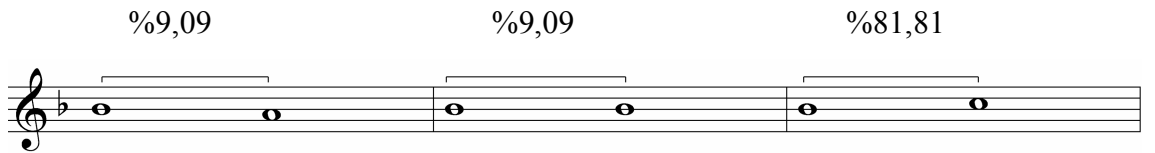
Rast: Makamın yeden sesidir. Bu perdeden sadece Dügah perdesine ezgisel hareket yapılmıştır.

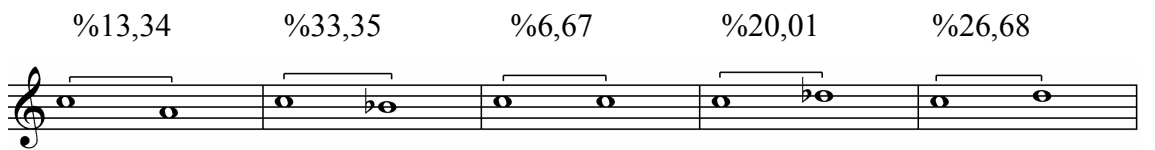
Dügah: Parçanın karar perdesidir. Üç farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla Kürdi perdesine ezgisel hareket mevcuttur.

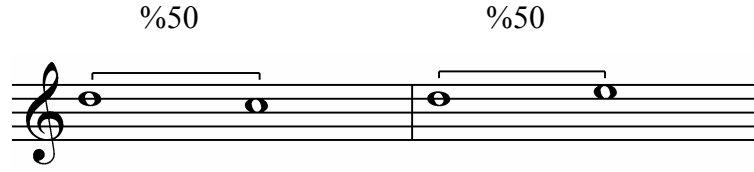
Kürdi: Bu perdeden üç farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel hareket %81.81 oranla Çargah perdesine yapılmıştır.

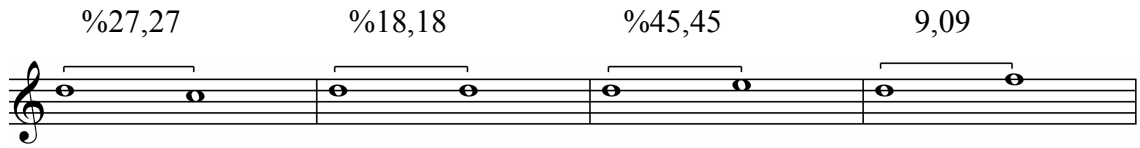
Çargah: Bu perdeden beş farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla yürüyüş Kürdi perdesine yapılmıştır.

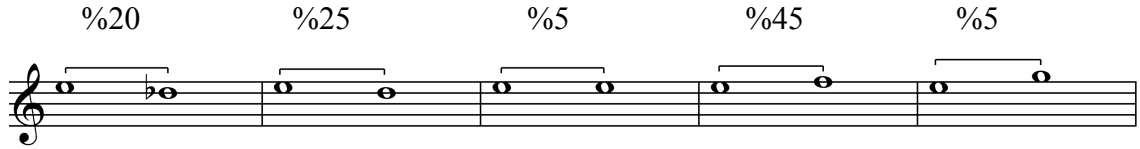
Nim Hicaz: Makam dizisine ait bir ses değildir. Bu perdeden iki perdeye ezgisel hareket mevcuttur.

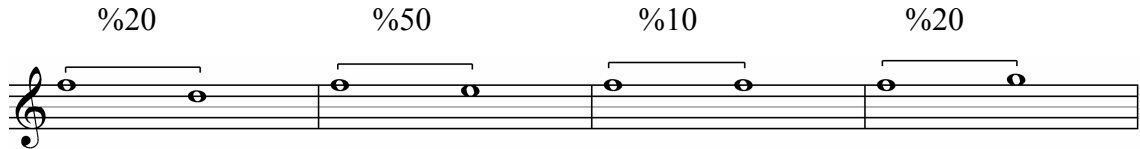
Neva: Makamın güçlüsüdür. Dört farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel hareket Hüseyini perdesine gerçekleşmiştir.

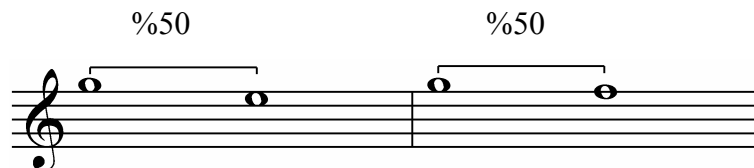
Hüseyini: Bu perdeden beş farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla yürüyüş Acem perdesine yapılmıştır.

Acem: Bu perdeden dört farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel hareket Hüseyini perdesine yapılmıştır.

Gerdaniye: Bu perdeden Hüseyini ve Acem perdelerine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

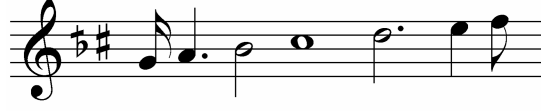
4.8. İlede Roman Olsun

İlede Roman Olsun

The musical score for "İlede Roman Olsun" is written in 3/8 time and the key of D major (two sharps). It consists of seven staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of two sharps, and a 3/8 time signature. The melody starts with a quarter note D4, followed by eighth notes E4, F#4, G4, A4, B4, and C5. The second staff features a more complex rhythmic pattern with eighth and sixteenth notes, including a first ending bracket. The third staff continues the melody with a second ending bracket. The fourth staff includes a measure with a whole rest. The fifth and sixth staves show further melodic development with various rhythmic values. The seventh staff concludes the piece with a final cadence.

4.8.1. “İlede Roman Olsun” Adlı Eserin Perdelerinin Ses ve Frekans Değeri Bakımından Analizi”

Eserde kullanılan ses sahası, perdelerin frekans değerlerine göre aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 1.8. Hicaz Makamında yazılmış “İlede Roman Olsun” adlı eserin ses sahası

Eserde kullanılan bu perdelerin toplam frekans ve süre değerleri aşağıdaki çizelgede görülmektedir.

Çizelge 1.8. “İlede Roman Olsun” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri

Perdeler	Frekans %	Süre%
Rast	3,32	4,32
Dügah	21,58	16,2
Dik Kürdi	24,9	14,04
Nim Hicaz	29,88	27
Neva	25,73	22,68
Hüseyni	14,94	11,88
Acem	4,15	3,96
Toplam	100	100

İstatistiğe göre Geleneksel Türk Müziği Kuramında Hicaz Makamının merkezleri olan Dügah (karar) Neva(güçlü)ve Hüseyni(durak) perdeleri süre değeri bakımından Nim Hicaz perdesinden daha az kullanılmışlardır.

4.8.2. “İlede Roman Olsun” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi

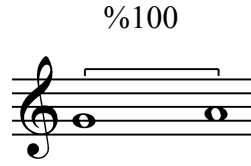

Yukarıdaki örnekte, Hicaz Makamında en çok çalınan ezgi kalıplarından birisi görülmektedir.

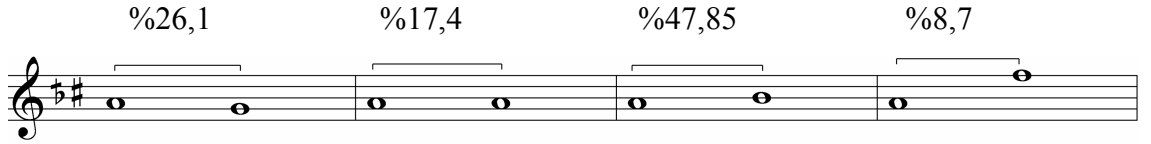
4.8.3. “İlede Roman Olsun” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi

Yapılan çalışma sonucunda her bir perdeden diğerine yapılan ezgisel hareketler aşağıda gösterilmiştir.

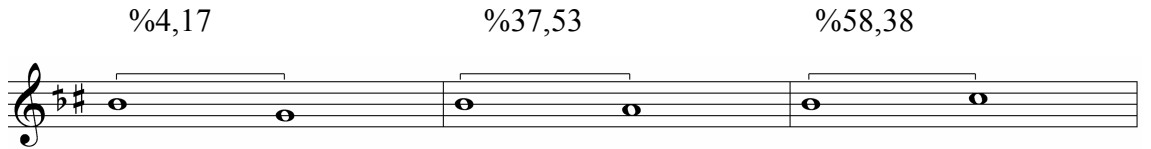
Rast: Makamın yedenidir. Rast perdesinden sadece makamın karar sesi olan Dügah perdesine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

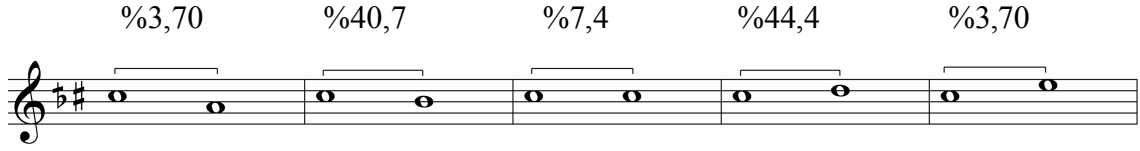
Dügah: Eserin makamının karar perdesidir. Dügah perdesinden dört farklı perdeye ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir. En fazla ezgisel hareket Dik Kürdi perdesine yapılmıştır.

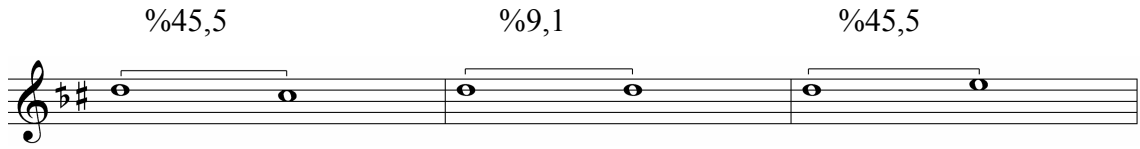
Dik Kürdi: Bu perdeden üç farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel yürüyüş Nim Hicaz perdesine yapılmıştır.

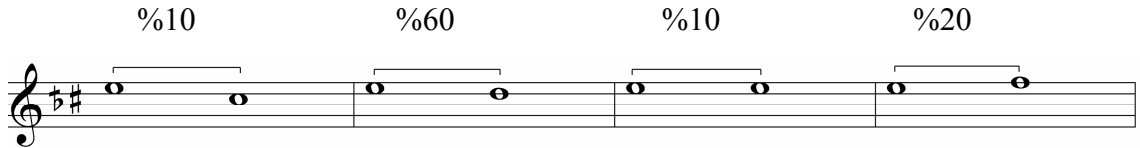
Çargah: En fazla ezgisel hareketin yapıldığı perdedir. Beş perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla yürüyüş makamın güçlüsü olan Neva perdesine yapılmıştır.

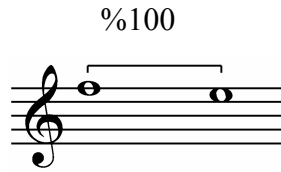
Neva: Bu perde Hicaz makamının güçlüsüdür. Üç perdeye ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir. Nim Hicaz ve Neva perdelerine eşit oranda ezgisel hareket mevcuttur.

Hüseyni: Makamın durak perdesidir. En fazla yürüyüşün yapıldığı perdelerdendir. Üç farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla hareket Neva(güçlü) perdesine yapılmıştır.

Acem: Bu perdeden sadece Hüseyni perdesine ezgisel hareket yapılmıştır.

4.9.Biber Ektim Tarlaya

Biber Ektim Tarlaya

4.9.1. “Biber Ektim Tarlaya” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi

Eserde kullanılan ses sahası, perdelerin frekans değerlerine göre aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 1.9. Kürdi makamında yazılmış “Biber Ektim Tarlaya” adlı eserin ses sahası

Eserde kullanılan bu perdelerin toplam frekans ve süre değerleri aşağıdaki çizelgede görülmektedir.

Çizelge 1.9. Biber Ektim Tarlaya adlı eserin perde frekans ve süre değerleri

Perdeler	Frekans %	Süre%
Rast	1,05	0,48
Dügah	11,55	12,96
Kürdi	11,55	11,52
Çargah	14,7	10,56
Nim Hicaz	3,15	1,44
Neva	11,55	10,08
Hüseyni	10,5	12,96
Acem	11,55	15,84
Gerdaniye	14,7	16,32
Muhayyer	7,35	5,76
Sümbüle	2,1	2,88
Toplam	100	100

4.9.2. “Biber Ektim Tarlaya” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi

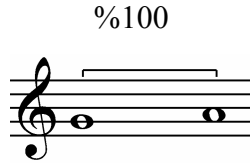

Yukarıdaki örnek, Kürdi Makamında en çok kullanılan ezgisel kalıplardandır.

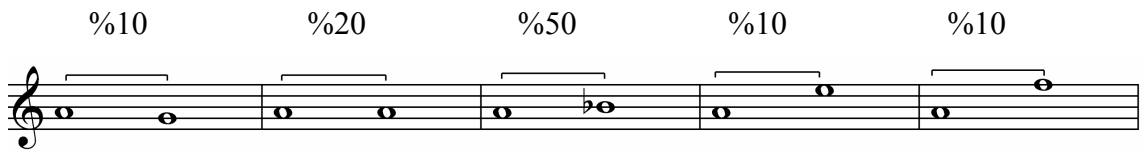
4.9.3. “Biber Ektim Tarlaya” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi

Yapılan çalışma sonucunda her bir perdeden diğerine yapılan ezgisel hareketler aşağıda gösterilmiştir.

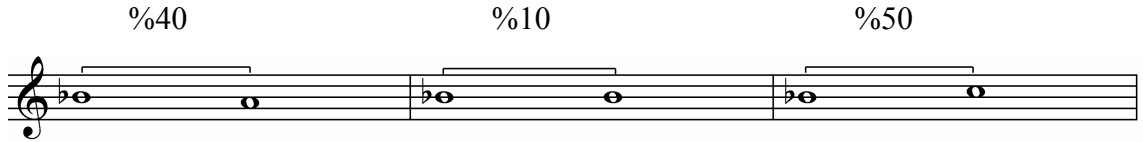
Rast: Makamda yeden perdedir. Bu perdeden sadece Düğah perdesine ezgisel hareket yapılmıştır.

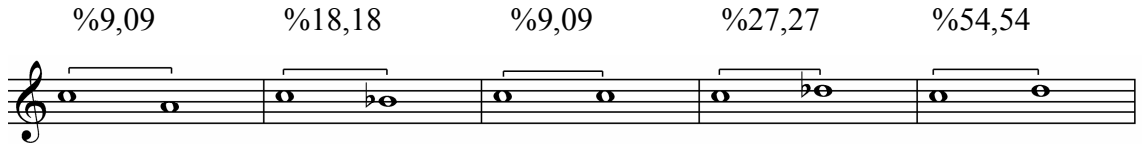
Düğah: Makamın durak perdesidir. Bu yüzden hemen hemen bütün perdelere ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir. En fazla ezgisel hareket Kürdi perdesine yapılmıştır.

Kürdi: Bu perdeden üç farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel yürüyüş Çargah perdesine mevcuttur.

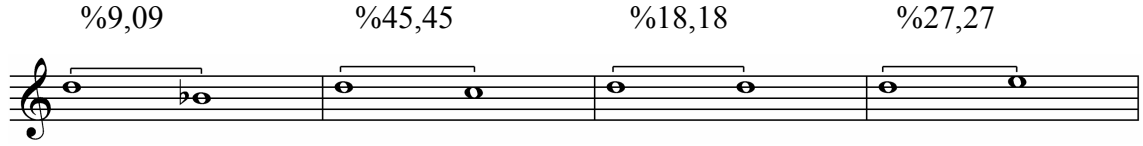
Çargah: Bu perdeden beş farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel yürüyüş makamın güçlüsü olan Neva perdesine yapılmıştır.

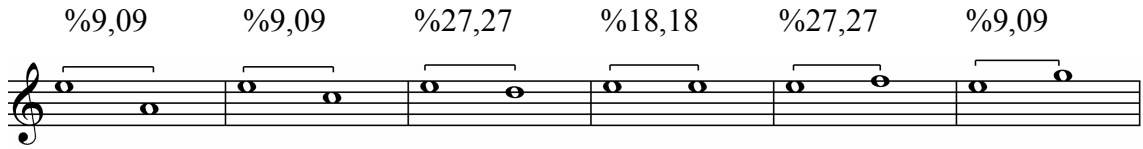
Nim Hicaz: Makam dizisine ait bir ses değildir. En fazla ezgisel hareket Çargah perdesine yapılmıştır.

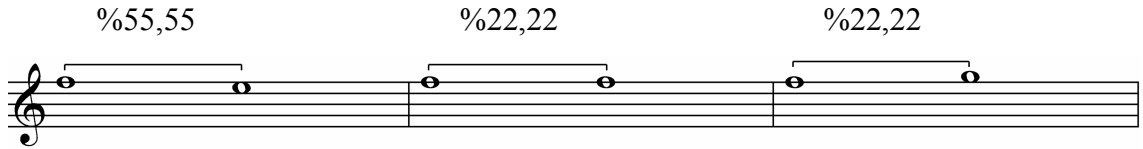
Neva: Makamın güçlüsüdür. Dört farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Çargah perdesine yapılmıştır.

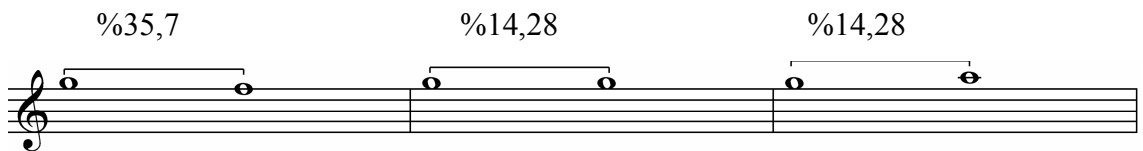
Hüseyni: Ezgisel hareketin en fazla yapıldığı perdedir. Altı perdeye ezgisel yürüyüş gerçekleştirilmiştir. En fazla ezgisel hareket Neva ve Acem perdelerine yapılmıştır.

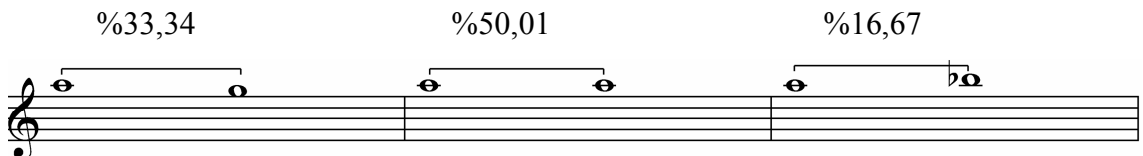
Acem: Üç farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel hareket Hüseyini perdesine gerçekleştirilmiştir.

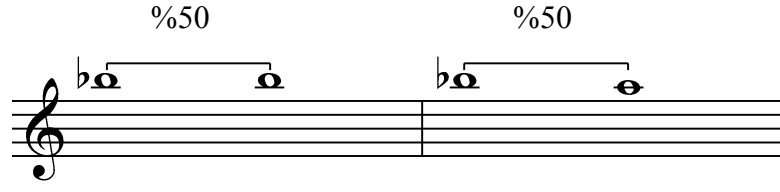
Gerdaniye: Bu perdeden üç farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel hareket Acem perdesine mevcuttur.

Muhayyer: Üç farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur.

Sümbüle: Bu perdeden iki perdeye ezgisel hareket yapılmıştır.

4.10.Hamamcı Teyze

Hamamcı Teyze

4.10.1. “Hamamcı Teyze” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi

Eserde kullanılan ses sahası, perdelerin frekans değerlerine göre aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 1.10. Hüzam benzeri yazılmış “Hamamcı Teyze” adlı eserin ses sahası

Eserde kullanılan bu perdelerin toplam frekans ve süre değerleri aşağıdaki çizelgede görülmektedir.

Çizelge 1.10.Hamamcı Teyze adlı eserin ses frekans ve süre değerleri

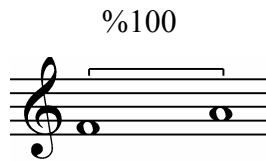
Perdeler	Frekans%	Süre%
Acem Aşiran	3,4	6,58
Nim Zirgüle	9,35	7,99
Dügah	28,9	29,14
Kürdi	15,3	14,1
Çargah	4,25	11,28
Hicaz	3,4	1,88
Nim Hisar	4,25	3,76
Hüseyni	13,6	12,69
Acem	8,5	6,58
Gerdaniye	5,1	2,82
Nim Şehnaz	4,25	2,82
Toplam	%100	%100

İstatistiğe göre Nim Zirgüle, Dügah, Kürdi, ve Hüseyni perdeleri %67,15 oranla eserde en fazla frekans değerine sahip perdelerdir. Acem ve Hicaz perdeleri ise, eserde frekans ve süre değeri bakımından en az kullanılan perdelerdir.

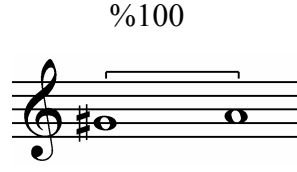
4.10.2. “Hamamcı Teyze” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi

Yapılan çalışma sonucunda her bir perdeden diğerine yapılan ezgisel hareketler aşağıda gösterilmiştir.

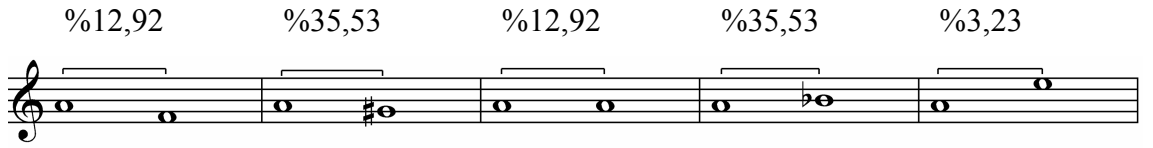
Acem Aşiran: Bu perdeden sadece Dügah perdesine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

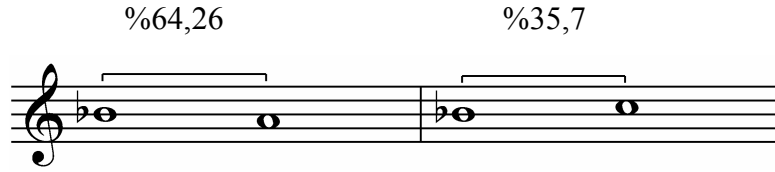
Nim Zırgule: Bu perdeden Dügah perdesine ezgisel hareket mevcuttur.

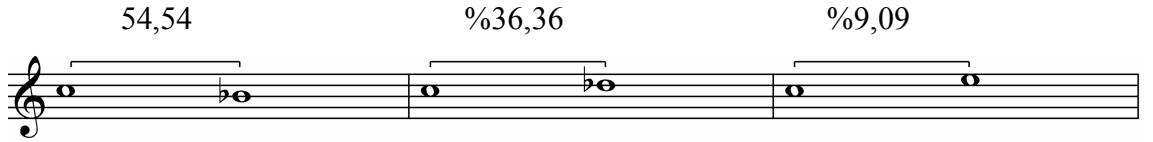
Dügah: En fazla ezgisel hareketin yapıldığı perdedir. Beş farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla yürüyüş Nim Zırgule ve Kürdi perdelerine gerçekleştirilmiştir.

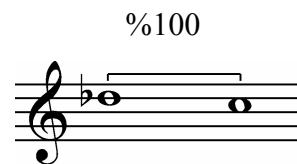
Kürdi: İki farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla hareket Çargah perdesine yapılmıştır.

Çargah: Üç farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel hareket Kürdi perdesine gerçekleştirilmiştir.

Hicaz: Hicaz perdesinden sadece Çargah perdesine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

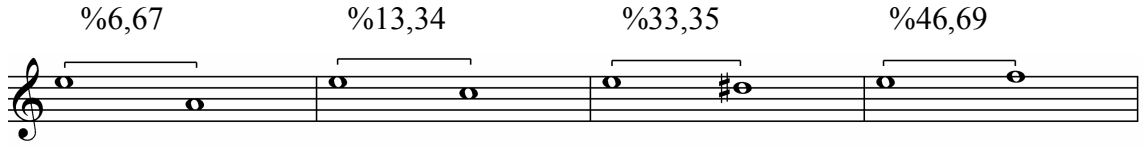

Nim Hisar: Bu perdeden sadece Hüseyini perdesine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

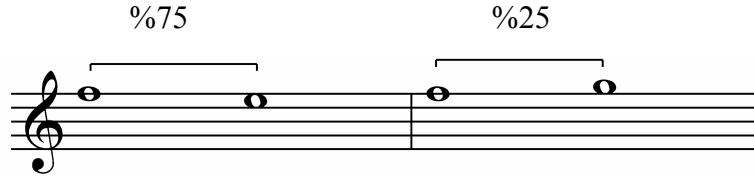
%100

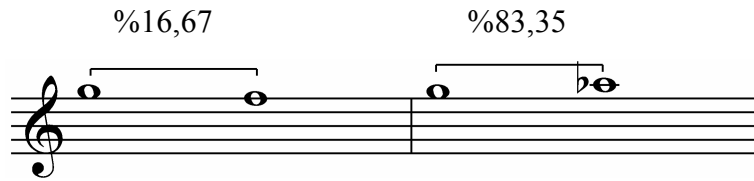
Hüseyini: Dört farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Acem perdesine yapılmıştır.

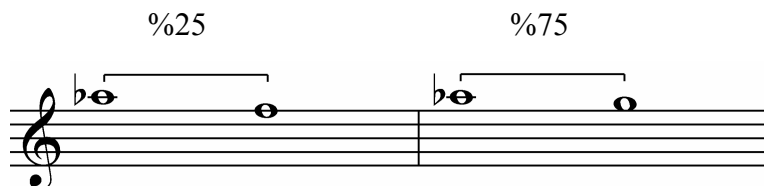
Acem: Bu perdeden iki farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Hüseyini perdesine gerçekleştirilmiştir.

Gerdaniye: Gerdaniye perdesinden iki perdeye ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir. En fazla ezgisel hareket Nim Şehnaz perdesine yapılmıştır.

Nim Şehnaz: Bu perdeden iki perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla yürüyüş Gerdaniye perdesine gerçekleştirilmiştir.

4.11. Serpil

Serpil

The musical score for 'Serpil' is written in a single system with seven staves. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 3/8. The notation includes various rhythmic patterns such as eighth and sixteenth notes, rests, and repeat signs. The piece concludes with a double bar line.

4.11.1. “Serpil” Adlı Eserin Perdelerinin Frekans ve Süre Değeri Bakımından Analizi

Eserde kullanılan ses sahası, perdelerin frekans değerlerine göre aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 1.11. Kürdi makamında yazılmış “Serpil” adlı eserin ses sahası

Eserde kullanılan bu perdelerin toplam frekans ve süre değerleri aşağıdaki çizelgede görülmektedir.

Çizelge 1.11.Serpil adlı eserin frekans ve süre değerleri

Perdeler	Frekans %	Süre%
Rast	0,52	0,24
Dügah	7,8	11,04
Kürdi	12,76	10,56
Buselik	1,04	0,48
Çargah	14,56	14,64
Neva	11,44	14,4
Nim Hisar	0,52	0,24
Nim Hisar	2,08	2,88
Hüseyini	23,92	24
Acem	15,6	9,6
Gerdaniye	4,68	3,6
Muhayyer	4,68	7,92
Sümbüle	1,56	0,48
Tiz Çargah	0,52	0,24
Toplam	100	100

İstatistikte Hüseyini perdesi %23,92 frekans değeri ve %24 süre değeri oranlarıyla en fazla kullanılan perdedir. Makamın yedeni Rast ve Tiz Çargah perdeleri eserde en az kullanılan perdelerdir.

4.11.2. “Serpil” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi

Yukarıdaki örnek, Kurdî Makamında en çok kullanılan benzer yapıdaki ezgisel kalıplardandır.

4.11.3. “Serpil” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi

Yapılan çalışma sonucunda her bir perdeden diğerine yapılan ezgisel hareketler aşağıda gösterilmiştir.

Rast: Makamın yeden sesidir. Sadece Dügah perdesine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

%100

Dügah: Eserde durak perdesidir. Bu yüzden, en fazla ezgisel hareketin yapıldığı perdelerden birisidir. En fazla ezgisel hareket Kurdî perdesine gerçekleştirilmiştir.

%6,67 %13,34 %40,02 %20,01 %20,01

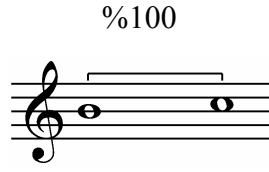

Kürdi: Bu perdeden dört perdeye ezgisel hareket gerçekleşmiştir. En fazla ezgisel yürüyüş Dügah(durak) perdesine yapılmıştır.

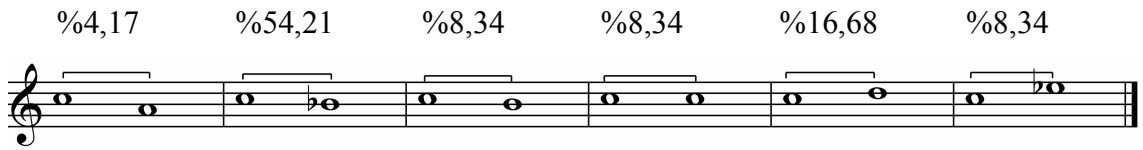
%44,48 %5,56 %33,36 %16,68

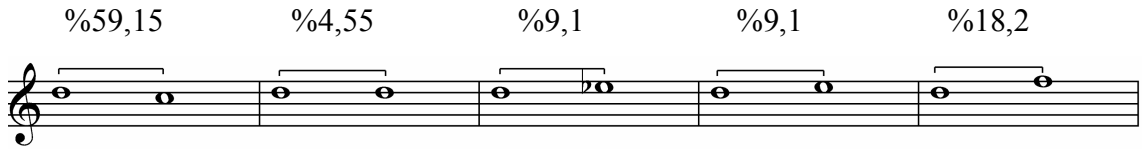
Buselik: Buselik perdesinden sadece Çargah perdesine ezgisel hareket mevcuttur.

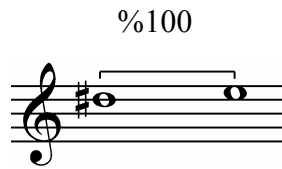
Çargah: Bu perdeden altı farklı perdeye ezgisel hareket yapılmıştır. En fazla ezgisel hareket Kürdi perdesine yapılmıştır.

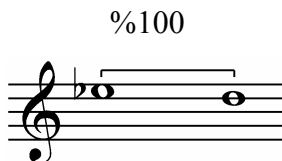
Neva: Eserin makamının güçlüsüdür. Beş farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Çargah perdesine yapılmıştır.

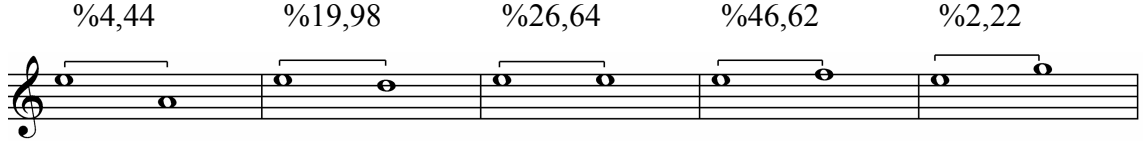
Nim Hisar: Makam dizisine ait bir ses değildir. Sadece Hüseyini perdesine ezgisel hareket yapılmıştır.

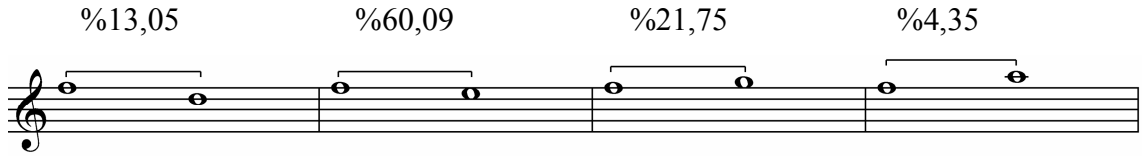
Nim Hisar: Makam dizisine ait bir ses değildir. Sadece Neva perdesine ezgisel hareket mevcuttur.

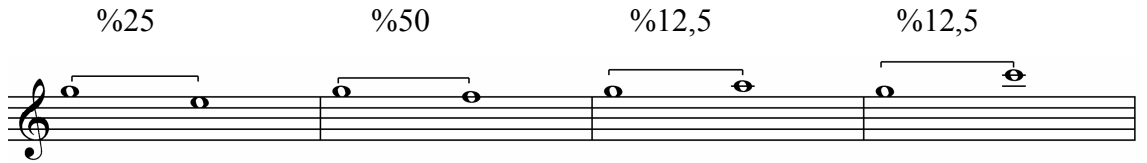
Hüseyni: En fazla ezgisel hareketin yapıldığı perdelerden birisidir. Beş perdeye ezgisel hareketi mevcuttur. En fazla yürüyüş Acem perdesine yapılmıştır.

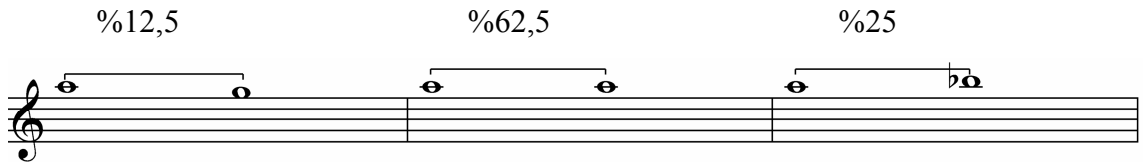
Acem: Dört perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Hüseyni perdesine yapılmıştır.

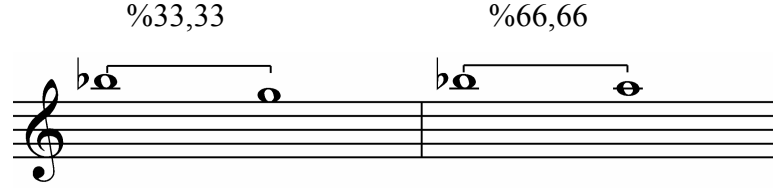
Gerdaniye: Eserin dikte yeden sesidir. Dört perdeye ezgisel hareketi mevcuttur. En fazla yürüyüş Acem perdesine yapılmıştır.

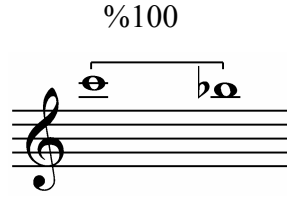
Muhayyer: Bu perdeden üç perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket %62,5 oranla perdenin kendisine yapılmıştır.

Sümbüle: Bu perdeden iki perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Muhayyer perdesine yapılmıştır.

Tiz Çargah: Bu perdeden sadece Sümbüle perdesine ezgisel hareket mevcuttur.

4.12. Pancar Havası

Pancar Havası

The musical score for "Pancar Havası" is written in G major (one sharp) and 8/8 time. It consists of seven staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 6/8 time signature. The melody is composed of eighth and quarter notes, with a final half note. The subsequent staves continue the melody with various rhythmic patterns, including eighth-note runs and quarter-note phrases. The piece concludes with a double bar line.

4.12.1. “Pancar Havası” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi

Eserde kullanılan ses sahası, perdelerin frekans değerlerine göre aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 1.12.Hüseyini makamında yazılmış “Pancar Havası” adlı eserin ses sahası

Eserde kullanılan bu perdelerin toplam frekans ve süre değerleri aşağıdaki çizelgede görülmektedir.

Çizelge 1.12.Pancar Havası adh eserin frekans ve süre değerleri

Perdeler	Frekans %	Süre%
Hüseyini Aşiran	10,83	9,99
Irak	2,58	1,89
Rast	6,84	5,13
Dügah	25,65	27
Segah	26,79	22,41
Çargah	19,95	26,46
Neva	2,85	3,78
Nim Hisar	1,14	1,08
Hüseyini	0,57	1,08
Eviç	1,14	1,08
Gerdaniye	1,14	1,08
Toplam	100	100

Eserde en fazla frekans değerine sahip olan perdeler Dügah, Segah ve Çargah perdeleridir. Eserde en az frekans değerine sahip olan perde %0,57 oranla makamın güçlüsü durumundaki Hüseyini perdesidir.

4.12.2. “Pancar Havası” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi

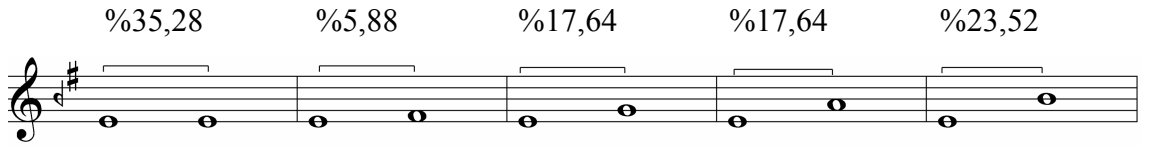

Yukarıdaki örnek, Hüseyini, Karcıgar ve Uşşak makamlarında en fazla kullanılan benzer yapıdaki ezgisel kalıplardandır.

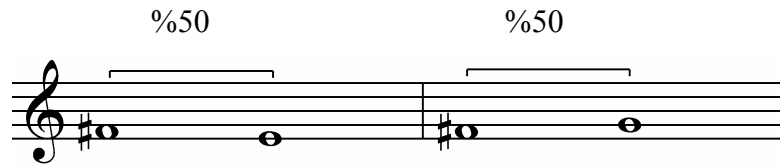
4.12.3. “Pancar Havası” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi

Yapılan çalışma sonucunda her bir perdeden diğerine yapılan ezgisel hareketler aşağıda gösterilmiştir.

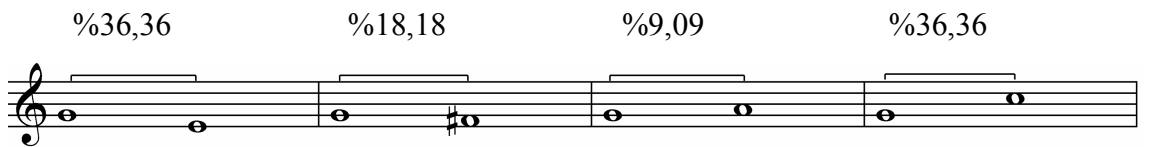
Hüseyini Aşiran: Bu perdeden beş farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket perdenin kendisine yapılmıştır.

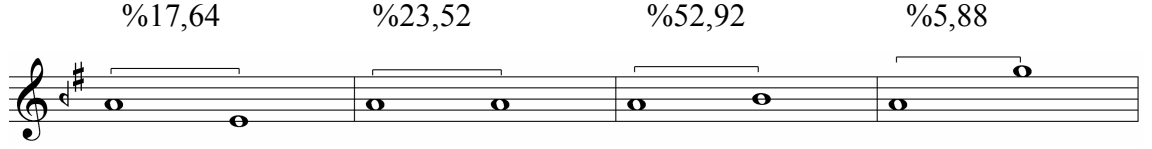
Irak: Bu perdeden Hüseyini Aşiran ve Gerdaniye perdelerine eşit oranda ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

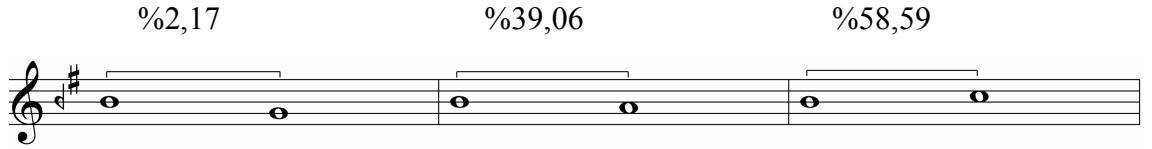
Gerdaniye: Makamın yedenidir ve dört perdeye ezgisel hareket mevcuttur.

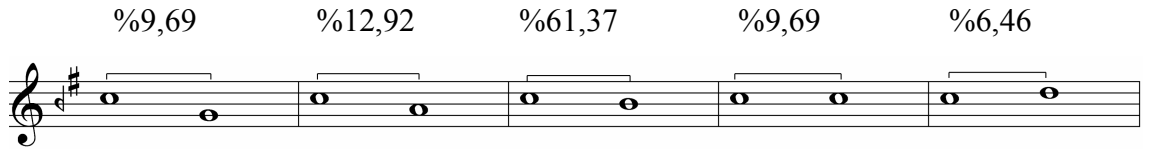
Dügah: La perdesi Karcıgar makamının durak perdesidir. Dört farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket %52,92 oranla Segah perdesine yapılmıştır.

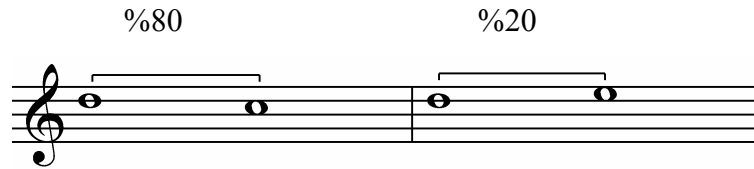
Segah: Bu perdeden üç farklı perdeye ezgisel hareket gerçekleşmiştir. En fazla yürüyüş Çargah perdesine yapılmıştır.

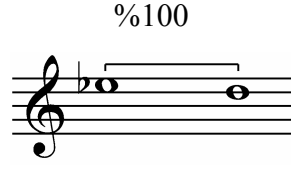
Çargah: En fazla ezgisel hareket gerçekleştirilen perdelerden birisidir. Beş farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla yürüyüş Segah perdesine yapılmıştır.

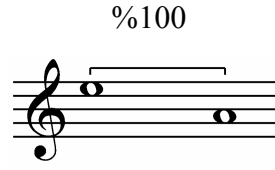
Neva: Neva perdesinden iki farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Çargah perdesine yapılmıştır.

Nim Hisar: Makam dizisine ait bir ses değildir. Bu perdeden sadece Neva perdesine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

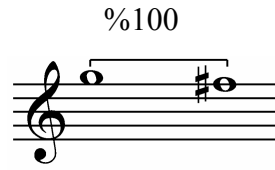
Hüseyini Hüseyini perdesi makamın güçlüsüdür. Bu perdeden sadece Dügah perdesine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

Eviç: Bu perdeden sadece Nim Hisar perdesine ezgisel hareket mevcuttur.

Gerdaniye: Bu perdeden sadece Eviç perdesine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

4.13.Soma Karşılması

Soma Karşılması

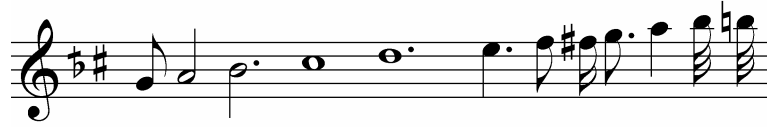

The image displays a musical score for the piece "Soma Karşılması". The score is written on seven staves, each beginning with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/8 time signature. The music is characterized by a complex, rhythmic melody with frequent sixteenth and thirty-second notes, creating a dense and intricate texture. The piece concludes with a final cadence on the seventh staff.

4.13.1. “Soma Karşılması” Adlı Eserin Perdelerinin Süre ve Frekans Değeri Bakımından Analizi

Eserde kullanılan ses sahası, perdelerin frekans değerlerine göre aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 1.13. Hicaz makamında yazılmış “Soma Karşılması” adlı eserin ses sahası

Eserde kullanılan bu perdelerin toplam frekans ve süre değerleri aşağıdaki çizelgede görülmektedir.

Çizelge 1.13.Soma Karşılması adlı eserin frekans ve süre değerleri

Perdeler	Frekans %	Süre%
Rast	3,8	2,66
Dügah	13,68	17,36
Dik Kürdi	16,72	14,98
Nim Hicaz	18,28	18,9
Neva	19,38	17,08
Hüseyini	10,64	6,3
Acem	3,8	1,68
Eviç	1,9	1,12
Gerdaniye	4,18	3,08
Muhayyer	5,7	5,04
Sümbüle	0,38	0,14
Tiz Buselik	0,38	0,14
Toplam	100	100

İstatistiğe göre Dügah, Dik Kürdi, Nim Hicaz ve Neva perdeleri süre değeri bakımından en fazla kullanılan perdelerdir.

4.13.2. “Soma Karşılması” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi

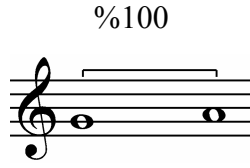

Yukarıdaki örnek, Hicaz Makamında en çok kullanılan benzer yapıdaki ezgisel kalıplardan birisidir.

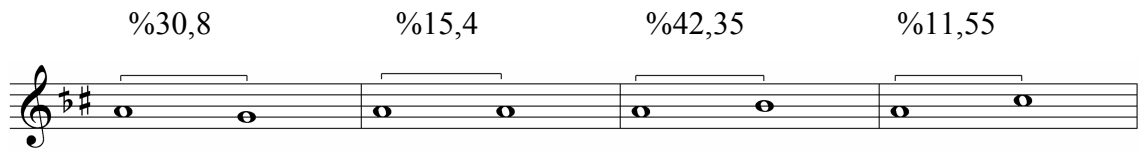
4.13.3. “Soma Karşılması” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi

Yapılan çalışma sonucunda her bir perdeden diğerine yapılan ezgisel hareketler aşağıda gösterilmiştir.

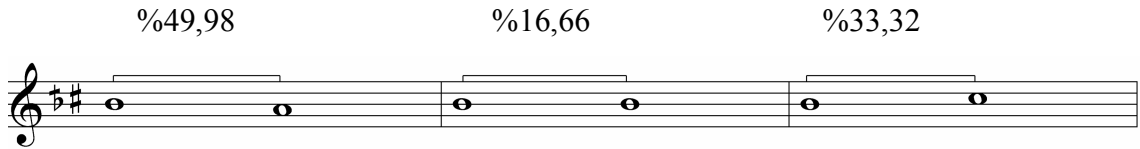
Rast: Makamın yeden sesidir. Rast perdesinden sadece Dügah perdesine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

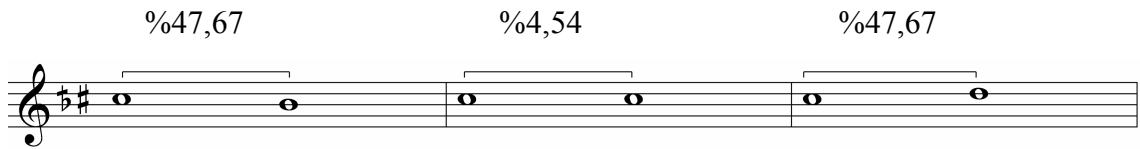
Dügah: Makamın durak perdesidir. Dört farklı perdeye ezgisel hareket gerçekleşmiştir. Dügah perdesinden en fazla ezgisel hareket Dik Kürdi perdesine mevcuttur.

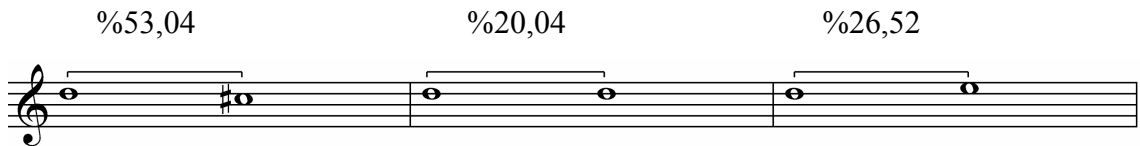
Dik Kürdi: Bu perdeden üç perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Dügah(durak) perdesine yapılmıştır.

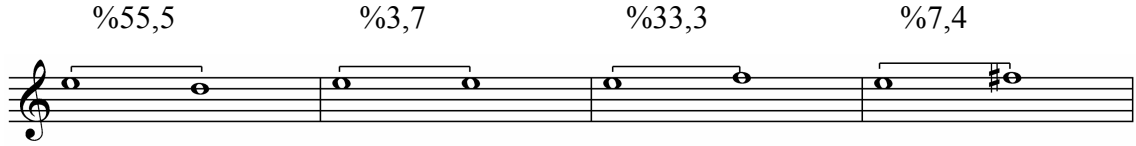
Nim Hicaz: Nim Hicaz perdesinden üç farklı perdeye ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir. Segah ve Neva perdelerine eşit oranlarda ezgisel hareket mevcuttur.

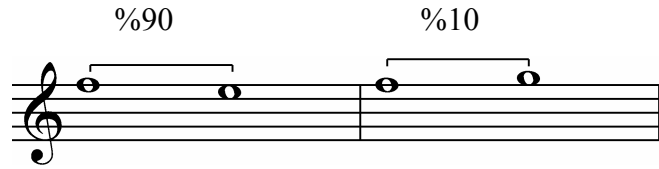
Neva: Bu perde, Hicaz makamının güçlüsüdür. Üç farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Nim Hicaz perdesine gerçekleşmiştir.

Hüseyini: Bu perdeden dört farklı perdeye ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir. En fazla ezgisel hareket Neva perdesine gerçekleşmiştir.

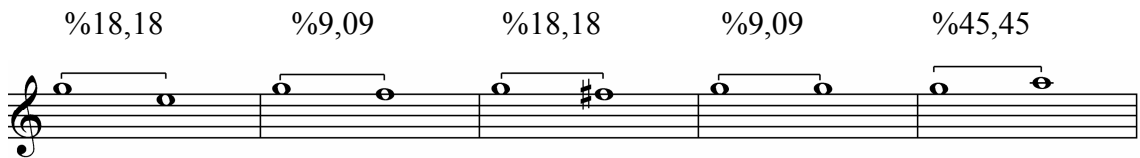
Acem: Bu perde üzerinden, Hüseyini ve Gerdaniye perdelerine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

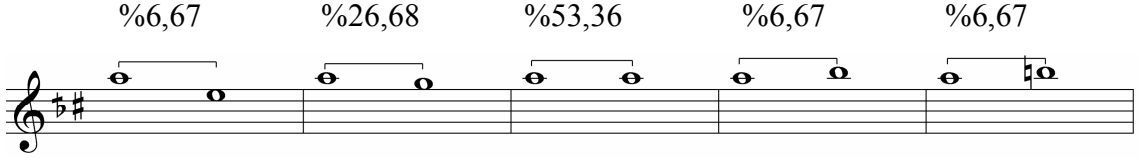
Eviç: Bu perdeden iki perdeye ezgisel hareket gerçekleşmiştir. En fazla yürüyüş Gerdaniye perdesine mevcuttur.

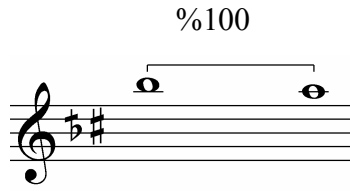
Gerdaniye: En fazla ezgisel hareket gerçekleştirilen perdelerden birisidir. Beş farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket %45,45 oranla Muhayyer perdesine yapılmıştır.

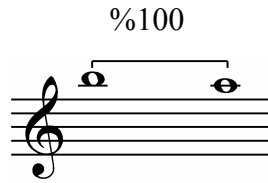
Muhayyer: Bu perdeden beş farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket perdenin kendisine yapılmıştır.

Sümbüle: Bu perdeden sadece Muhayyer perdesine ezgisel hareket mevcuttur.

Tiz Buselik: Makam dizisine ait bir ses değildir. Bu perdeden sadece Muhayyer perdesine ezgisel hareket gerçekleştirilmiştir.

4.14.Abe Dana

Abe Dana

4.14.1. “Abe Dana” Adlı Eserin Perdelerinin Ses ve Frekans Değeri Bakımından Analizi

Eserde kullanılan ses sahası, perdelerin frekans değerlerine göre aşağıda gösterilmiştir

Şekil 1.14. Karcıgar makamında yazılmış “Abe Dana” adlı eserin ses sahası

Eserde kullanılan bu perdelerin toplam frekans ve süre değerleri aşağıdaki çizelgede görülmektedir.

Çizelge 1.14. “Abe Dana” adlı eserin perde frekans ve süre değerleri

Perdeler	Frekans %	Süre%
Hüseyini Aşiran	1,37	1,52
Rast	2,74	2,28
Dügah	8,22	9,12
Segah	13,7	13,68
Çargah	21,92	23,56
Neva	10,96	7,6
Hisar	2,74	3,04
Eviç	4,11	3,04
Gerdaniye	5,48	4,56
Muhayyer	13,7	18,24
Sümbüle	12,33	12,16
Tiz Çargah	2,74	1,52
Toplam	100	100

İstatistiğe göre Segah, Çargah, Neva, Muhayyer ve Sümbüle perdeleri frekans değeri bakımından %72,61 oranla en fazla kullanılan perdelerdir. %1,37 oranla, Hüseyini Aşiran perdesi ise parçada en az kullanılan perde konumundadır.

4.14.2. “Abe Dana” Adlı Eserin Ezgi Örneklerinin İncelenmesi

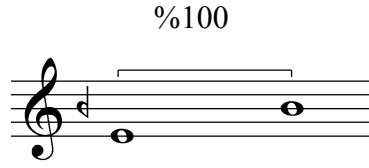

Yukarıdaki örnek, Karcıgar, Hüseyini ve Uşşak makamlarında en çok kullanılan benzer yapıdaki ezgisel kalıplardandır.

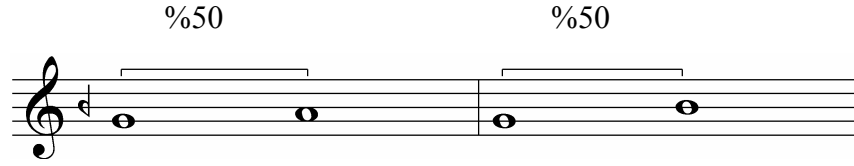
4.14.3. “Abe Dana” Adlı Eserin Perdelerinin Ezgisel Hareket Bakımından Analizi

Yapılan çalışma sonucunda her bir perdeden diğerine yapılan ezgisel hareketler aşağıda gösterilmiştir.

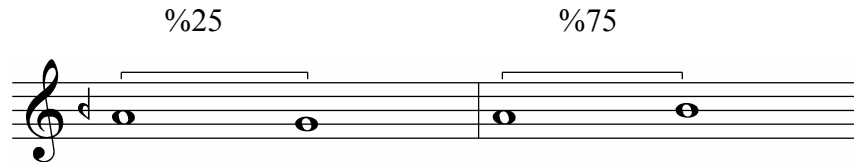
Hüseyini Aşiran: Makam dizisine ait bir ses değildir. Bu perdeden sadece Segah perdesine ezgisel hareket yapılmıştır.

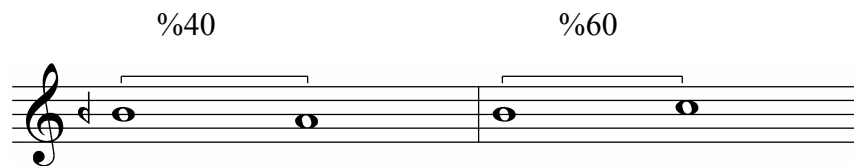
Rast: Karcıgar makamının yedenidir. Dügah ve Segah perdelerine ezgisel hareket mevcuttur.

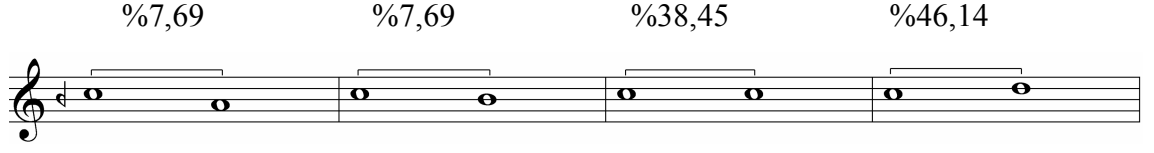
Dügah: Makamın durak perdesidir. Rast ve Segah perdelerine ezgisel hareket mevcuttur.

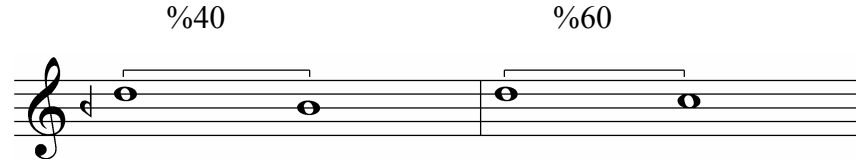
Segah: Bu perdeden iki farklı perdeye ezgisel hareket gerçekleşmiştir. En fazla ezgisel hareket Çargah perdesine yapılmıştır.

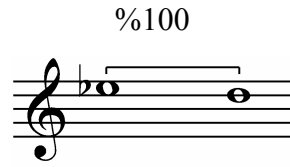
Çargah: Çargah perdesinden dört farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Neva perdesine gerçekleşmiştir.

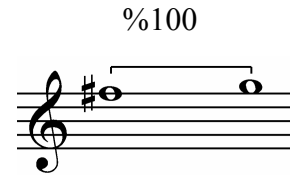
Neva: Karcıgar makamının güçlüsüdür. İki perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla yürüyüş Çargah perdesine yapılmıştır.

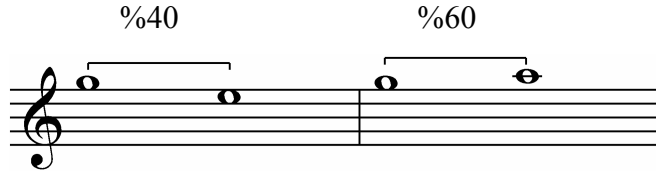
Hisar: Bu perdeden sadece Neva perdesine ezgisel hareket gerçekleşmiştir.

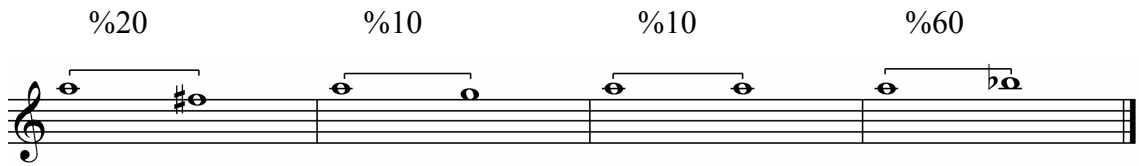
Eviç: Bu perdeden sadece Gerdaniye perdesine ezgisel hareket yapılmıştır.

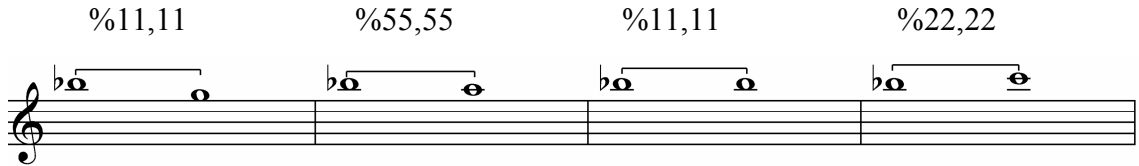
Gerdaniye: Bu perdeden iki farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket Muhayyer perdesine mevcuttur.

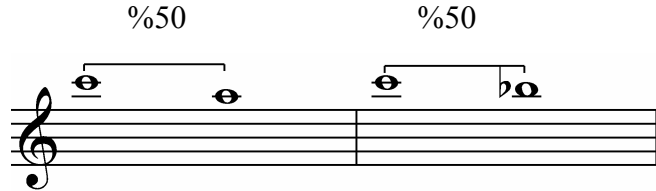
Muhayyer: Karcıgar makamının tiz durak perdesidir. Dört farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla ezgisel hareket %60 oranla Si bemol perdesine yapılmıştır.

Sümbüle: Makam dizisine ait bir ses değildir. Dört farklı perdeye ezgisel hareket mevcuttur. En fazla yürüyüş Muhayyer perdesine yapılmıştır.

Tiz Çargah: Bu perdeden Muhayyer ve Sümbüle perdelere eşit oranda ezgisel hareket yapılmıştır.

BÖLÜM V

5.SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma içersindeki bulgulara dayanılarak elde edilmiş sonuçlar ve bunlara ilişkin geliştirilmiş öneriler yer almaktadır.

5.1.Sonuçlar:

Eserlerin hepsi 9/8'lik usül yapısında olup, bunların beşi Kürdi, üçü Hicaz, ikisi Karcığar, biri Uşşak, biri Saba, biri Hüzzam benzeri ve biri Hüseyini makamlarında yazılmışlardır.

Eserlerin makam dizilimini meydana getiren perdelerin toplam süre değerleri;

- Hicaz makamındaki eserlerde %99 ile %100 arasında,
- Kürdi makamındaki eserlerde %93 ile %100 arasında,
- Uşşak makamındaki eserde %100,
- Saba makamında yazılan eserde %89 ile %100 arasında,
- Hüseyini makamında yazılan eserde %99,
- Karcığar makamında yazılan eserlerde %86 ile %91 arasındadır.

En fazla ezgisel hareketin, Hicaz, Uşşak ve Hüseyini makamlarında yazılan eserlerde birinci perde üzerinden, Saba, Karcığar ve Kürdi makamlarında yazılan eserlerde üçüncü perde üzerinden yapıldığı görülmektedir.

Hicaz, Uşşak ve Hüseyini makamlarında en fazla ezgisel hareketin birinci derece üzerinden yapılmasını, Geleneksel Türk Müziği Sisteminde, birinci derecenin karar perdesi olmasına dayandırabiliriz.

Saba makamındaki eserde en fazla ezgisel hareketin üçüncü perde üzerinden yapılmasını, Geleneksel Türk Müziği Sisteminde üçüncü perdenin makamın güçlüsü konumunda olmasına ve makam seyri bu perde üzerinden başlamasına bağlarız.

Karcıġar ve Kürdi makamlarında yazılan eserlerde, en fazla ezgisel hareketin üçüncü perde üzerinden yapılması, çingene müziğinin yapısına ait olan bir özelliktir.

Buna paralel olarak Hicaz, Uşşak, ve Hüseyini makamında yazılmış eserlerde, en çok ezgisel hareket, birinci perde üzerinden ikinci perdeye %33 ile %42 oranları arasında, Saba, Kürdi ve Karcıġar makamlarında da yazılmış eserlerde en fazla ezgisel hareket, üçüncü perde üzerinden ikinci ve dördüncü perdelere mevcuttur.

Hüseyini, Karcıġar ve Uşşak makamındaki eserlerde benzer yapılarda olan ezgisel kalıplar bulunmaktadır.

Eserlerdeki en fazla süre ve frekans değerine sahip perdeler;

- Uşşak makamındaki eserlerde birinci ve ikinci dereceler,
- Kürdi makamındaki eserlerde üçüncü ve beşinci dereceler,
- Saba ve Karcıġar makamındaki eserlerde üçüncü dereceler,
- Hüseyini makamındaki eserlerde birinci derece en fazla frekans ve süre değerine sahip olan perdedir.

5.2.Öneriler:

Araştırmanın sonuçları doğrultusunda geliştirilen öneriler aşağıda görölmektedir.

1. Çingene Müziğinde Karcıġar ve Kürdi makamlarında icra edilen eserlerin, Geleneksel Türk Müziği sistemindeki seyir özelliklerine göre icrasının gerçekleştirilmesi,

2. Çingene müziklerinin farklı icracılar tarafından yorumlanarak, ingene icracılar ile ingene olmayan icracıların, icrasal fark ve benzerliklerini gösteren bir çalışma ortaya konulması,
3. Türkiye'nin genelinde yaşayan ingenelerin, müziklerinin usl, makam ve icra özelliklerine göre incelenip, bölgelere göre olan benzerlik ve farklılıklarının belirlenip Türkiye'deki ingene müziğinin özellikleri içeren bir kaynak oluşturulması,
4. Türkiye'de ingene Müziklerinden oluşan bir repertuar yoktur. Türkiye'deki ingene Müzikleri, notaya alınıp derlenerek, bununla ilgili bir repertuar oluşturulması,
5. Çingene Müziklerinin, makamsal yapı, seyir ve usl özellikleriyle, Geleneksel Türk Müziği eserlerinin makamsal yapı, seyir ve usl özellikleri incelenip karşılaştırılarak, eserler arasındaki fark ve benzerlikleri içeren bir çalışma ortaya konulması,
6. Çingene Müziğinin icrasında kullanılan farklı enstrümanların, aynı eserlerdeki icra tekniklerinin incelenmesi yoluyla, enstrümanlara has icra özellikleri ve enstrümanlar arasındaki yorum farklılıklarını gösteren bir çalışma yapılması,
7. Çalışmada kullanılan istatistiksel metotlar, farklı tarzlarda ki müzik türlerinin incelenmesinde de kullanılabilmesi, araştırmanın sonuçları doğrultusunda önerilmektedir.

KAYNAKÇA

AKDOĞU, Onur. (2003). (Üçüncü Baskı). **Türk Müziği'nde Türler ve Biçimler**. P.K.88, İzmir.

ARAYICI, Ali. (2008). **Avrupa'nın Vatansızları Çingener**. Kalkedon Yayınları, İstanbul.

BERCOVİCİ, Konrad. (1928). **Story Of The Gypsies**. J.J. Little and IVES Company, New York. http://books.google.com/books?id=j_v-UcLWg0C&printsec=frontcover&dq=konrad+bercovici&lr=&as_drrb_is=q&as_minm_is=0&as_miny_is=&as_maxm_is=0&as_maxy_is=&as_brr=0&hl=tr&cd=2#v=onepage&q=&f=false. Erişim Tarihi:18.08.2009

BERGER, Herman. **Mythologie der Zigenuer**. Çeviri; Sağlam, Mustafa Yaşar.(2000). **Çingene Mitolojisi**. Ayraç Yayınevi, İstanbul.

DUYGULU, Melih. (2006). **Türkiye' de Çingene Müziği**. (Birinci Baskı). Pan Yayıncılık, İstanbul.

FRASER, Angus. (2003). **The Gypsies**. Blackwell Publishing, Berlin. <http://books.google.com/books?id=qH Udwp iY Ct IC & printsec=frontcover&dq=angus++fraser&hl=tr&cd=1#v=onepage&q=&f=false>. Erişim Tarihi: 11.07.2009

ÖZTUNA, Yılmaz. (2006). **Türk Musikisi Akademik Klasik Türk San'at Musikisi'nin Ansiklopedik Sözlüğü**. Orient Yayınları, Ankara.

SAGER, Turan. (05.05.2004). **Çukurova Bölgesindeki Çingene Müzisyenler ve Ülkemizin Müziksel Yaşantısına Katkıları**. Folklor Kurumu, Folklor Dergisi.

SAY, Ahmet. (2002). **Müzik Sözlüğü**. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.

YÜKSELSİN, İbrahim Yavuz. (2000). **Batı Türkiye Romanlarında Kültürel Kimlik, Profesyonel Müzisyenlik ve Müziksel Yaratıcılık.** (Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kaynak Kişi: Yaşar Demirdelen

EK

ÖZGEÇMİŞ

Ozan Eroy 1984 yılında Tekirdağ'da doğdu. İlköğrenimini Tekirdağ'da, Orta Öğrenimini Ankara'da tamamladı. 2007 yılında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümünden mezun oldu. 2009 yılında Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü'nde Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı ve halen üniversitedeki görevine devam etmektedir.